

P9_TA(2024)0045

Wdrażanie wspólnej polityki rybołówstwa i przyszłe perspektywy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie aktualnej sytuacji w zakresie wdrażania wspólnej polityki rybołówstwa i przyszłych perspektyw (2021/2169(INI))

(C/2024/5734)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 3, 4, 5, 11, 13, 38, 39, 43 i 349,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich) ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 22 listopada 2012 r. w sprawie łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i tradycyjnego rybołówstwa przybrzeżnego oraz reformy wspólnej polityki rybołówstwa ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 21 stycznia 2021 r. w sprawie „Więcej ryb w morzach? Środki na rzecz odbudowy zasobów powyżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu, w tym obszary odbudowy stad ryb i chronione obszary morskie” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 maja 2021 r. w sprawie osiągnięcia celów obowiązku wyładunku na podstawie art. 15 rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2021 r. w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 września 2021 r. w sprawie zawodu rybaka w przyszłości – przyciąganie nowego pokolenia pracowników do branży rybackiej i tworzenie miejsc pracy w społecznościach nadbrzeżnych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 20 października 2021 r. w sprawie strategii „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 5 kwietnia 2022 r. w sprawie przyszłości połowów na kanale La Manche, na Morzu Północnym, Morzu Irlandzkim i w Oceanie Atlantyckim w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 7 czerwca 2022 r. w sprawie wdrożenia art. 17 rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 stycznia 2023 r. w sprawie obecnej sytuacji i perspektyw rybołówstwa łodziowego w UE ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 3 listopada 1976 r. w sprawie niektórych aspektów zewnętrznych utworzenia dwustumilowej strefy połowów we Wspólnocie z mocą od dnia 1 stycznia 1977 r. ⁽¹²⁾ (rezolucja haska z 1976 r.), w szczególności jej załącznik VII,

⁽¹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135.

⁽³⁾ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 167.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 129.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 9.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 67 z 8.2.2022, s. 25.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 117 z 11.3.2022, s. 67.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 184 z 5.5.2022, s. 2.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 434 z 15.11.2022, s. 2.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 62.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 150.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 105 z 7.5.1981, s. 1.

- uwzględniając komunikat Komisji z 10 października 2007 r. pt. „Zintegrowana polityka morska Unii Europejskiej” (COM(2007)0575),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
 - uwzględniając komunikat Komisji z 21 lutego 2023 r. pt. „Wspólna polityka rybołówstwa dziś i jutro: pakt na rzecz rybołówstwa i oceanów paktem na rzecz zrównoważonego, opartego na nauce, innowacyjnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu zarządzania rybołówstwem” (COM(2023)0103),
 - uwzględniając sprawozdanie Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) z 26 września 2019 r. w sprawie danych społecznych dotyczących sektora rybołówstwa (STECF 19-03),
 - uwzględniając sprawozdanie STECF z 10 grudnia 2020 r. zatytułowane „Social dimension of the CFP (STECF 20-14)” [Społeczny wymiar WPRyb (STECF 20-14)],
 - uwzględniając badanie z lipca 2021 r. przeprowadzone dla Komisji Rybołówstwa zatytułowane „Impacts of the COVID-19 pandemic on EU fisheries and aquaculture” [Wpływ pandemii COVID-19 na rybołówstwo i akwakulturę w UE],
 - uwzględniając sprawozdanie STECF z 8 grudnia 2021 r. zatytułowane „The 2021 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet (STECF 21-08)” [Roczne sprawozdanie gospodarcze za 2021 r. dotyczące floty rybackiej UE (STECF 21-08)],
 - uwzględniając biuletyn na temat gospodarki morskiej nr 8/2020 z 9 marca 2021 r. zatytułowany „Unijna flota rybacka w 2020 r.: tendencje i wyniki gospodarcze”, opracowany przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska Komisji Europejskiej z 7 października 2022 r. pt. „Climate change and the common fisheries policy” [Zmiana klimatu a wspólna polityka rybołówstwa] ⁽¹³⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego z 2017 r. pt. „The sunken billions revisited: Progress and Challenges in Global Marine Fisheries” [Nowe spojrzenie na utopione miliardy: Postępy i wyzwania w rybołówstwie morskim na świecie],
 - uwzględniając opinię Concello Galego de Pesca [Rady Rybackiej Galicji] z 8 lutego 2022 r. w sprawie przeglądu wspólnej polityki rybołówstwa,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A9-0357/2023),
- A. mając na uwadze fakt, że Parlament wyraził już opinie na temat kilku szczególnych cech WPRyb, niniejsze sprawozdanie opiera się na wcześniejszych sprawozdaniach sektorowych oraz zawiera ogólną ocenę polityczną funkcjonowania WPRyb i refleksję nad perspektywami na przyszłość, a w szczególności skupia się głównie na ochronie żywych zasobów morza i zarządzaniu rybołówstwem w ramach WPRyb;
- B. mając na uwadze, że art 39 TFUE wymaga, aby WPRyb we wszystkich swoich obszarach, a szczególnie w obszarze zachowania morskich zasobów biologicznych, zapewniała między innymi odpowiedni poziom życia społeczności rybackiej i gwarantowała bezpieczeństwo dostaw (bezpieczeństwo żywnościowe); mając na uwadze, że art. 11 TFUE stanowi, iż „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”;
- C. mając na uwadze, że WPRyb stara się zapewnić, „aby działalność w zakresie rybołówstwa i akwakultury była zrównoważona pod względem środowiskowym w perspektywie długoterminowej i zarządzana w sposób zgodny z celami gospodarczymi, społecznymi i terytorialnymi sprzyjającymi zatrudnieniu”; mając na uwadze, że WPRyb obejmuje cel przyczyniania się do dostępności dostaw żywności” oraz wspomniane są w niej cele wdrożenia „podejścia ekosystemowego do zarządzania rybołówstwem, aby zapewnić minimalizowanie negatywnych skutków działalności połowowej dla ekosystemu morskiego”, przyczyniania się „do odpowiedniego poziomu życia osób zależnych od działalności połowowej, z uwzględnieniem przybrzeżnego rybołówstwa i aspektów społeczno-ekonomicznych” oraz propagowania „przybrzeżnej działalności połowowej przy uwzględnieniu aspektów społeczno-ekonomicznych”;
- D. mając na uwadze, że ochrona eksploatowanych stad i osiągnięcie celów środowiskowych WPRyb ogólnie nie byłyby wystarczające dla stwierdzenia, że WPRyb odniosła sukces;
- E. mając na uwadze, że należy zachować równowagę między trzema filarami zrównoważonego rozwoju oraz odnieść się do braków występujących w wymiarze społecznym WPRyb;
- F. mając na uwadze, że WPRyb musi również przyczyniać się do zaopatrywania rynku UE w zrównoważoną żywność i do zmniejszenia poziomu uzależnienia rynku UE od przywozu żywności;

⁽¹³⁾ Komisja Europejska, Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Bastardie, F., Feary, D., Kell, L. i in., *Climate change and the common fisheries policy – adaptation and building resilience to the effects of climate change on fisheries and reducing emissions of greenhouse gases from fishing: final report* [Zmiana klimatu a wspólna polityka rybołówstwa: dostosowanie i budowanie odporności wobec skutków zmiany klimatu na rybołówstwo i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych w sektorze rybołówstwa: sprawozdanie końcowe], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022.

- G. mając na uwadze, że bezpieczeństwo żywnościowe jest jednym z celów zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że białko rybne ma niezwykłą wartość strategiczną i odgrywa zasadniczą rolę pod względem bezpieczeństwa żywności; mając na uwadze, że działalność połowowa należy do systemów produkcji białka zwierzęcego odznaczających się najmniejszym oddziaływaniem;
- H. mając na uwadze, że Komisja uznała potrzebę produkowania większej ilości żywności pochodzącej z oceanów za cel strategiczny; mając na uwadze, że w sprawozdaniu przedstawionym w 2017 r. przez grupę naukową wysokiego szczebla, powołaną przez ówczesnego komisarza Karmenu Vellę, zaleca się „włączenie paradygmatu »żywności z oceanu« do głównego nurtu kultury odpowiedzialności oraz do szeroko pojętych unijnych i globalnych programów działania politycznego na szczeblu systemowym”;
- I. mając na uwadze, że unijne rybołówstwo stanowi strategiczny sektor UE, który zapewnia istotną liczbę bezpośrednich i pośrednich miejsc pracy w samym rybołówstwie i na obszarach przybrzeżnych, pomaga zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe i utrzymuje zrównoważoną gospodarkę dzięki powiązaniu zatrudnienia i źródeł utrzymania ludności z danym obszarem oraz z zachowaniem tradycji kulturowych;
- J. mając na uwadze, że rybołówstwo tworzy miejsca pracy zarówno na morzu, jak i na lądzie; mając na uwadze, że niektóre regiony są zależne od wyładunków lokalnych, które pozwalają wielu firmom utrzymać rentowność oraz podtrzymują żywotność społeczności nadbrzeżnych;
- K. mając na uwadze, że producenci żywności pochodzenia wodnego i powiązane sektory odgrywają zasadniczą rolę na rzecz społeczeństwa i podtrzymywanych przez siebie społeczności;
- L. mając na uwadze, że rybołówstwo wnosi niezastąpiony wkład w bezpieczeństwo żywnościowe UE;
- M. mając na uwadze, że cele zapewnienia dostaw żywności przez rybołówstwo UE i zagwarantowania odpowiedniego poziomu życia powinny odgrywać znaczącą rolę w procesie decyzyjnym;
- N. mając na uwadze, że dobra kondycja europejskiego sektora rybołówstwa ma zasadnicze znaczenie dla ograniczenia zależności od państw trzecich, takich jak Chiny, pod względem dostaw żywności w UE;
- O. mając na uwadze, że ocean należy uznać za wspólne dobro ludzkości w ramach międzynarodowych negocjacji pod egidą Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- P. mając na uwadze, że UE powinna wspierać cele WPRyb na szczeblu międzynarodowym, ustanawiając równe warunki konkurencji, a także współpracować z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w celu poprawy przestrzegania norm międzynarodowych, w tym środków przeciwdziałania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom, w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową;
- Q. mając na uwadze, że należy ustalić politykę zarządzania zasobami rybnymi zachowującą zbiorowy dostęp do wspomnianych zasobów, bazującą przede wszystkim na ich aspektach biologicznych i stanowiącą system wspólnego zarządzania rybołówstwem, który uwzględni szczególne uwarunkowania zasobów rybnych i odpowiednich obszarów morskich, przy rzeczywistym zaangażowaniu osób pracujących w sektorze;
- R. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji pt. „Wspólna polityka rybołówstwa dziś i jutro: pakt na rzecz rybołówstwa i oceanów paktem na rzecz zrównoważonego, opartego na nauce, innowacyjnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu zarządzania rybołówstwem” Komisja nie proponuje rewizji, ale dąży do lepszego wdrożenia wspólnej polityki rybołówstwa;
- S. mając na uwadze, że przyjmując od 2016 r. kolejne regionalne plany wieloletnie, Parlament Europejski i Rada postanowiły wymagać stosowania poziomów śmiertelności połowowej odnoszących się do maksymalnego podtrzymywalnego połowu tylko w przypadku głównych stad docelowych; mając na uwadze, że plany te przewidują także pewną dodatkową i niezbędną elastyczność w zakresie tych referencyjnych poziomów śmiertelności, zwłaszcza w celu uwzględnienia interakcji między zasobami i łowiskami (efekt gatunku dławiącego); mając na uwadze, że w planach wieloletnich dla zachodniej części Morza Śródziemnego prawodawca postanowił ponadto przesunąć termin wprowadzenia poziomów śmiertelności połowowej odnoszących się do maksymalnego podtrzymywalnego połowu na 2025 r.;
- T. mając na uwadze, że jak dostrzegają naukowcy, osiągnięcie celu maksymalnego podtrzymywalnego połowu dla wszystkich stad jednocześnie jest w praktyce niemożliwe;
- U. mając na uwadze, że kondycja stad ryb różni się w poszczególnych akwenach wód UE;
- V. mając na uwadze, że środki zarządzania rybołówstwem przyjęte w ramach WPRyb przynoszą rezultaty, ponieważ rośnie liczba stad ryb eksploatowanych na zrównoważonym poziomie, co umożliwia większe połowy w stadach, które były nadmiernie eksploatowane;
- W. mając na uwadze, że UE nie dotrzymała wyznaczonego na 2020 r. terminu osiągnięcia wskaźnika eksploatacji na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu w odniesieniu do wszystkich stad ryb; mając jednak na uwadze, że poczyniono znaczne postępy w realizacji celu osiągnięcia wskaźnika eksploatacji na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu, w szczególności w północno-wschodnim Atlantyku i w Morzu Bałtyckim, gdzie 99 % wyładunków zarządzanych wyłącznie przez UE, w odniesieniu do których dostępne były opinie naukowe, stanowiły w 2020 r. „stada zarządzane w sposób zrównoważony”;
- X. mając na uwadze, że UE zobowiązała się do realizacji Agendy 2030, obejmującej cel zrównoważonego rozwoju nr 14, który dotyczy „ochrony oceanów, mórz i zasobów morskich oraz wykorzystywania ich w sposób zrównoważony”;
- Y. mając na uwadze, że przegląd WPRyb z 2013 r. doprowadził do istotnej zmiany paradygmatu po dziesięcioleciach zarządzania rybołówstwem, polegającej na wprowadzeniu wymogu, aby wszystkie połowy, w szczególności gatunków nieobjętych kwotami lub niewymiarowych, były zatrzymywane na pokładach statków i wyładowywane; mając jednak na uwadze, że, jak się wydaje, narzędzie to – które zaprojektowano, by przyczynić się do osiągnięcia celu stopniowej eliminacji odrzutów niezamierzonych połowów w rybołówstwie – stało się celem samym w sobie;

- Z. mając na uwadze, że ze względu na obowiązek wyładunku wiele połowów wielogatunkowych jest nierentownych, zwłaszcza dlatego, że rybacy muszą sortować i przechowywać na pokładzie ryby o niskiej wartości lub nienadające się do sprzedaży, co zwiększa nakład pracy, skraca czas odpoczynku i zmniejsza dostępność miejsca do przechowywania na pokładzie; mając na uwadze ryzyko, że obowiązek wyładunku doprowadzi także do niepełnego wykorzystania przysługujących uprawnień do połowów przez niektóre statki, gdyż statki muszą zaprzestać wszelkich połowów po wyczerpaniu kwoty w odniesieniu do jednego gatunku (gatunek dławiaczy);
- AA. mając na uwadze, że na różnych łowiskach poziom niezamierzonych połowów jest wysoce zróżnicowany; mając na uwadze, że wdrożenie różnych elastyczności przewidzianych w art. 15 rozporządzenia podstawowego w sprawie WPRyb poskutkowało licznymi, skomplikowanymi, stale zmieniającymi się i niepoddającymi się kontroli zbiorami odstępstw od obowiązku wyładunku;
- AB. mając na uwadze, że najbardziej udane polityki na rzecz ograniczenia i eliminacji odrzutów na całym świecie wdrożono z zastosowaniem podejścia stopniowego, w którym polityka ewoluuje w oparciu o praktyczne doświadczenia;
- AC. mając na uwadze, że zrównoważone rybołówstwo wymaga nowych technik wykorzystujących selektywne narzędzia połowowe, zapewniających również dobre połowy;
- AD. mając na uwadze, że WPRyb i rozporządzenie w sprawie środków technicznych idą ze sobą w parze i w związku z tym potrzebny jest także przegląd wspomnianego rozporządzenia, aby ułatwić dopuszczanie do użytku innowacyjnych narzędzi;
- AE. mając na uwadze, że liczbę całkowitych dopuszczalnych połowów (TAC) należy dostosować do połowów niezbędnych do zarządzania rybołówstwem jako całością; mając na uwadze, że jak stwierdziła ICES, pewną liczbę TAC można wyeliminować z systemu UE bez podważania całościowego zarządzania zasobami ryb ⁽¹⁴⁾;
- AF. mając na uwadze, że zasada względnej stabilności, wprowadzona po raz pierwszy w podstawowym rozporządzeniu w sprawie WPRyb z 1982 r. i zastosowana w praktyce w rozporządzeniu w sprawie TAC i kwot połowowych z 1983 r., ustanawia klucz podziału TAC między państwami członkowskimi na podstawie zasad przydziału opartych na historycznej wielkości połowów (1973–1978), zależności, o której mowa w preferencjach haskich z 1976 r.;
- AG. mając na uwadze, że względna stabilność ma duże znaczenie dla przewidywalności i ciągłości floty rybackiej w Unii Europejskiej;
- AH. mając na uwadze, że brexit ma wpływ na podział uprawnień do połowów w UE i wywiera skutki społeczno-gospodarcze;
- AI. mając na uwadze, że UE musi realizować cele porozumienia paryskiego w celu walki ze zmianą klimatu i osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. oraz wypełniać zobowiązania Międzynarodowej Organizacji Morskiej, a zarazem tworzyć miejsca pracy i zapewniać trwałe wzrost gospodarczy w sposób niezagrażający produkcji żywności, dostawom żywności i bezpieczeństwu żywnościowemu;
- AJ. mając na uwadze, że chociaż rybołówstwo nie jest działalnością, która generuje najwięcej wypadków, spośród wszystkich statków morskich statki rybackie są tymi, które najczęściej biorą udział w wypadkach; mając na uwadze, że w 2018 r. odnotowano wzrost o 40 % liczby incydentów z udziałem statków rybackich w porównaniu z rokiem poprzednim;
- AK. mając na uwadze, że pomimo tego wykazano tendencję spadkową, przy czym zdecydowana większość incydentów jest skutkiem czynnika ludzkiego (62,4 %), natomiast drugą najczęstszą przyczyną są awarie systemów/sprzętu (23,2 %); mając na uwadze, że trzy najczęściej zgłaszane, związane z działaniem człowieka czynniki wpływające na wypadki na statkach rybackich to brak świadomości zasad bezpieczeństwa, a także brak wiedzy i nieodpowiednie metody pracy personelu pokładowego; mając na uwadze, że wszystkich tych czynników nie można rozpatrywać w oderwaniu od rentowności sektora rybołówstwa, którą należy zapewnić, gdyż dzięki niej w sektorze tym będzie można dalej inwestować w bezpieczne warunki pracy;
- AL. mając na uwadze, że co roku w sektorze rybołówstwa na całym świecie traci życie 32 tysiące osób, nie licząc tysięcy osób będących ofiarami wypadków; mając na uwadze ponadto, że wśród osób wykonujących tę trudną pracę – jak podkreślają również organizacje branżowe – odnotowano w ostatnich latach niepokojący wzrost zachorowań na choroby zawodowe;
- AM. mając na uwadze, że rybołówstwo to ciężka praca, która wiąże się z poważnymi zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa rybaków; mając na uwadze, że MOP potwierdziła to w konwencji z 2007 r. i zaapelowała do ratyfikujących ją państw, aby zapewniły osobom zatrudnionym w tym sektorze bezpieczeństwo i godne warunki pracy; przyznaje, że dobrostan pracowników na statkach rybackich ma zasadnicze znaczenie dla przyszłości tego sektora;
- AN. mając na uwadze, że należy podkreślić, iż rybołówstwo morskie odgrywa ważną rolę w podnoszeniu poziomu życia społeczności rybackich;
- AO. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) oferuje wsparcie finansowe na przejście na bardziej zrównoważone rybołówstwo, w tym na zwiększenie efektywności energetycznej statków rybackich lub na innowacje zmierzające do stosowania narzędzi połowowych o małym wpływie na środowisko;
- AP. mając jednak na uwadze, że wsparcie to jest niewystarczające; mając na uwadze, że ograniczenia dotyczące zdolności połowowej, a także wąskie marginesy, jakimi niektóre państwa członkowskie dysponują w ramach swoich krajowych pułapów zdolności, nie pozwalają na poprawę bezpieczeństwa ani warunków pracy i życia na pokładzie statków rybackich; mając na uwadze, że nowe bezemisyjne systemy napędowe wymagają więcej miejsca na pokładzie niż tradycyjne silniki i zbiorniki paliwa;

⁽¹⁴⁾ ICES (2018), wniosek UE do ICES o opinię w sprawie rewizji wkładu TAC w zarządzanie rybołówstwem i ochronę stad. Opinia ICES wydana na specjalny wniosek. Northeast Atlantic ecoregions [Opinia ICES wydana na specjalny wniosek. Ekoregiony północno-wschodniego Atlantyku] sr.2018.15. Opublikowano 20 września 2018 r., <https://doi.org/10.17895/ices.pub.4531>.

- AQ. mając na uwadze, że w rozporządzeniu podstawowym w sprawie WPRyb ustanowiono jako priorytet plany wieloletnie; mając na uwadze, że podejście to niewątpliwie przyczyniło się do lepszego zarządzania zasobami i do względnej pewności w sektorze;
- AR. mając na uwadze, że niektóre stada przemieszczają się między obszarami morskimi objętymi różnymi regionalnymi planami wieloletnimi, w związku z czym potrzebne są spójne środki na całym ich obszarze występowania;
- AS. mając na uwadze, że WPRyb nie została jeszcze całkowicie wdrożona i niektóre z jej środków, takie jak ustanowienie obszarów odbudowy stad ryb, nie zostały wykorzystane;
- AT. mając na uwadze, że regionalizacja oferuje niepowtarzalną możliwość uniknięcia zarządzania w skali mikro ze strony Brukseli oraz dostosowania procesów decyzyjnych do specyfiki regionalnej i lokalnej, tradycyjnych struktur (takich jak „cofradias” – gildie) i poszczególnych rodzajów działalności (takich jak połowy ręczne i zbieranie skorupiaków);
- AU. mając na uwadze, że wczesne i skuteczne konsultacje z zainteresowanymi sektorami i ich zaangażowanie mają zasadnicze znaczenie dla dobrego, sprawdzającego się w praktyce, sprawiedliwego, dobrze przyjmowanego i udanego ustawodawstwa oraz jego wdrożenia i przestrzegania go; mając na uwadze, że w tym kontekście zasadniczą rolę odgrywają komitety doradcze, a ich doradztwo ma kluczowe znaczenie dla procesu decyzyjnego;
- AV. mając na uwadze, że komitety doradcze mogą stać się organami o podstawowym znaczeniu dla zarządzania opartego na wynikach lub wspólnego zarządzania;
- AW. mając na uwadze, że o ile Komisja regularnie publikuje analizy ex post dotyczące sytuacji finansowej unijnych flot rybackich, w jej inicjatywach strategicznych lub ustawodawczych dotyczących zarządzania rybołówstwem często brakuje należytej oceny społeczno-gospodarczej ex ante;
- AX. mając na uwadze, że nauka, doświadczenie rybaków i pełna ocena skutków gwarantują obiektywną podstawę podejmowania decyzji, a oparte na nich decyzje są bardziej efektywne i łatwiej przyjmowane przez zainteresowane sektory;
- AY. mając na uwadze, że rybołówstwo i akwakultura są stosunkowo niewielkimi sektorami gospodarki, lecz mają strategiczne znaczenie ze względu na ich rolę społeczno-gospodarczą i w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, co było widoczne podczas pandemii COVID-19 i w kontekście niedawnych wydarzeń międzynarodowych o charakterze geopolitycznym;
- AZ. mając na uwadze, że unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 obejmuje cel ograniczenia negatywnego wpływu rybołówstwa i działalności wydobywczej na wrażliwe siedliska i gatunki morskie, w tym na dno morskie, w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska;
- BA. mając na uwadze, że jednym z celów unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej jest ograniczenie przyłówów gatunków do poziomu umożliwiającego ich odtworzenie i ochronę;
- BB. mając na uwadze, że na rynek wewnętrzny wprowadza się już produkty czysto roślinne pod nazwą handlową „ryby” lub jako różne gatunki ryb;
- BC. mając na uwadze, że zarówno łodziowe rybołówstwo przybrzeżne i tradycyjne rybołówstwo przybrzeżne, jak i sektor skorupiaków odgrywają strategiczną rolę pod względem dostępności żywności oraz istotną rolę społeczno-gospodarczą w wielu społecznościach nadbrzeżnych;
- BD. mając na uwadze, że łodziowe rybołówstwo przybrzeżne, w tym tradycyjne rybołówstwo przybrzeżne, ma szczególne cechy i stoi przed szczególnymi wyzwaniem;
- BE. mając na uwadze, że WPRyb i wynikające z niej przepisy mogą nie uwzględniać w należyty sposób charakterystyki rybołówstwa na małą skalę i rybołówstwa przybrzeżnego i w tych przypadkach mogą nie zapewniać właściwej, wystarczającej i niezbędnej reakcji na kilka problemów, z którymi boryka się obecnie rybołówstwo tego typu;
- BF. mając na uwadze, że za wysoce ryzykowną i niebezpieczną uważa się zawodową działalność morską, a zwłaszcza rybołówstwo, w przypadku którego 85 % statków UE to statki o całkowitej długości poniżej 12 m, które wykorzystuje się w łodziowym rybołówstwie przybrzeżnym i które są narażone na większe ryzyko w razie niekorzystnych warunków pogodowych i przy połowach blisko brzegu;
- BG. mając dodatkowo na uwadze, że na łodziach wykorzystywanych w rybołówstwie przybrzeżnym może być trudniej zapewnić pracownikom bezpieczeństwo i poprawić warunki pracy, a znaczna część floty jest już przestarzała, co niesie dodatkowe ryzyko;
- BH. mając ponadto na uwadze, że niedawne wyzwania, takie jak brexit, pandemia COVID-19 i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, wywarły poważny wpływ zwłaszcza na łodziowe rybołówstwo przybrzeżne;
- BI. mając na uwadze, że w rozporządzeniu w sprawie EFMRA zdefiniowano „łodziowe rybołówstwo przybrzeżne” jako działalność połowową prowadzoną przez morskie i śródlądowe statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z narzędzi ciągnionych oraz przez rybaków łowiących z brzegu, w tym zbieraczy skorupiaków; mając na uwadze, że jest to jedyna definicja łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego występująca w prawodawstwie UE;
- BJ. mając na uwadze, że w różnych państwach członkowskich i na różnych forach międzynarodowych cechy definiujące rybołówstwo łodziowe wykraczają poza definicję EFMRA, ponieważ stosuje się szereg dodatkowych kryteriów, w tym dotyczących dozwolonych narzędzi połowowych, maksymalnej długości statku, mocy silnika, maksymalnego czasu trwania rejsów połowowych, odległości od portu, w obrębie której statki mogą prowadzić działalność, obszaru działalności, maksymalnego dozwolonego czasu rejsu i prawa własności statku;
- BK. mając na uwadze, że obowiązkiem Rady jest ustalenie uprawnień do połowów, które są następnie rozdzielane między państwa członkowskie zgodnie z zasadą względnej stabilności; mając na uwadze, że zgodnie z zasadą pomocniczości państwa członkowskie są odpowiedzialne za przydział uprawnień do połowów poszczególnym flotom;

- BL. mając na uwadze, że – zgodnie z art. 17 WPRyb – przy przydzielaniu udostępnionych im uprawnień do połowów państwa członkowskie stosują przejrzyste i obiektywne kryteria, w tym kryteria o charakterze środowiskowym, społecznym i ekonomicznym, oraz dążą do tworzenia zachęt dla statków rybackich wyposażonych w selektywne narzędzia połowowe lub stosujących techniki połowu o ograniczonym wpływie na środowisko;
- BM. mając na uwadze, że między sektorami różnych krajów mogą występować znaczne różnice, w związku z czym podejście uniwersalne nie jest pożądane;
- BN. mając na uwadze, że – zgodnie z najnowszą oceną wymiaru społecznego WPRyb przeprowadzoną przez STECF – jedynie 16 z 23 nadbrzeżnych państw członkowskich odpowiedziało na wniosek Komisji o poinformowanie jej o stosowanej metodzie przydziału; mając na uwadze, że przydatność kilku z tych odpowiedzi była ograniczona, ponieważ zawierały one jedynie ogólne opisy krajowej floty rybackiej lub po prostu podkreślono w nich cel ich przydziałów bez wskazania zastosowanych „przejrzystych i obiektywnych” kryteriów;
- BO. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie wzywał Komisję i państwa członkowskie, aby zapewniły specjalne środki wsparcia dla sektora łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
- BP. mając na uwadze, że EFMRA zapewnia wsparcie finansowe młodym rybakom rozpoczynającym działalność połowową, przy czym nie gwarantuje to uzyskania uprawnień do połowów;
- BQ. mając na uwadze, że organizacje producentów odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu i egzekwowaniu celów WPRyb i WORR w zakresie rybołówstwa i akwakultury;
- BR. mając na uwadze, że inne tradycyjne struktury, takie jak gildie rzemieślnicze, są także kluczowymi podmiotami systemów żywnościowych w niektórych państwach członkowskich, gdzie działają jako nienastawione na zysk podmioty gospodarki społecznej reprezentujące sektor rybołówstwa, w szczególności rybołówstwo łodziowe i zbieraczy skorupiaków, pełnią funkcje współzarządzania na rzecz rybołówstwa morskiego i pracowników sektora rybołówstwa, a także realizują zadania związane z działalnością gospodarczą, takie jak wprowadzanie do obrotu produktów oraz świadczenie usług doradczych i zarządzania;
- BS. mając na uwadze, że w społecznej percepcji sektora rybołówstwa wciąż pokutują negatywne stereotypy dotyczące wpływu działalności połowowej na przyrodę morską, mimo wysiłków podejmowanych w tym zakresie przez sektor, jego osiągnięć i dalszej woli poprawiania zrównoważoności połowów; mając na uwadze, że to negatywne postrzeganie wpływa na wzorce spożycia żywności pochodzenia wodnego i na atrakcyjność miejsc pracy w unijnym sektorze rybołówstwa, który stoi także przed ogromnym wyzwaniem związanym z wymianą pokoleń;
- BT. mając na uwadze, że wymiana pokoleń jest zależna od atrakcyjności sektora i że młodsze pokolenia aspirują do pracy w sektorach zrównoważonych i rentownych;
- BU. mając na uwadze, że rybołówstwo powszechnie uznaje się za niebezpieczny zawód, co jest potęgowane uciążliwym charakterem pracy na łodziach rybackich i nieprzewidywalnymi dochodami; mając na uwadze, że są to istotne czynniki powodujące brak zainteresowania młodych ludzi tym zawodem, co zagraża wymianie pokoleń w sektorze rybołówstwa i przyszłości tego sektora jako całości;
- BV. mając na uwadze, że poprawa warunków życia i pracy oraz bezpieczeństwa rybaków jest nadrzędnym celem społecznym, niezbędnym do przyciągnięcia młodych ludzi i sprzyjania wymianie pokoleń;
- BW. mając na uwadze, że młodzi ludzie, którzy chcą rozpocząć własną działalność gospodarczą jako rybacy, napotykają znaczne bariery;
- BX. mając na uwadze, że narzędzia WPRyb, które mogą pomóc w poprawie atrakcyjności rybołówstwa i akwakultury jako zawodu, są niewystarczające;
- BY. mając na uwadze, że WPRyb nie odnosi się do ważnych kwestii o znaczeniu społecznym, takich jak zmiana klimatu, brexit, Zielony Ład czy kryzys energetyczny, ani nie uwzględnia wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe coraz większej liczby chronionych obszarów morskich, rozwoju produkcji energii z morskich źródeł odnawialnych i transformacji energetycznej;
- BZ. mając na uwadze, że mimo to większość państw członkowskich i partnerów gospodarczych UE z sektora rybołówstwa często przywołuje niepewność dochodów z działalności połowowej w niektórych sektorach, co wpływa negatywnie na zainteresowanie młodych ludzi rybołówstwem, nasila się w ostatnich latach i dodatkowo utrudnia podtrzymanie działalności już zagrożonej utratą miejsc pracy w społecznościach nadbrzeżnych;
- CA. mając na uwadze, że niezależnie od tego większość państw członkowskich i partnerów gospodarczych UE z sektora rybołówstwa często przywołuje brak zainteresowania młodych ludzi rybołówstwem, który to brak zainteresowania stwierdzono po raz pierwszy co najmniej dwadzieścia lat temu i który stwarza dodatkowe trudności w branży jako całości, a także pogłębia problemy społeczne w społecznościach nadbrzeżnych kontynentu i w regionach zamorskich;
- CB. mając na uwadze, że znaczna liczba osób pracujących w sektorze rybołówstwa to kobiety, z których większość jest zatrudniona – często nieformalnie – w działalności lądowej wspierającej działalność morską, zwłaszcza w przypadku rybołówstwa łodziowego; mając na uwadze, że pomimo ich znacznego wkładu w działalność sektora rola kobiet nadal nie jest wystarczająco uznawana;
- CC. mając na uwadze, że zwalczanie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN) przyczynia się do zapewnienia równych warunków działania dla uczciwej konkurencji między UE a niektórymi flotami zagranicznymi o niższych standardach społecznych i środowiskowych, które mogłyby negatywnie wpływać na konkurencyjność unijnych producentów sprzedających swoje produkty na rynku UE; mając na uwadze, że same przepisy w sprawie zwalczania połowów NNN nie mogą jednak zapewnić równych warunków działania;

- CD. mając na uwadze, że obrona i propagowanie unijnego modelu zrównoważonego rozwoju są w pełni zgodne z ochroną sektorów UE i powinny iść w parze z obroną ich interesów;
- CE. mając na uwadze, że spółki mieszane z udziałem kapitału UE stanowią element upowszechniania wartości i celów zrównoważonego rozwoju WPRyB, a także ważnym podmiotem we współpracy z państwami trzecimi, przyczyniając się do rozwoju gospodarki, poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa żywnościowego w państwach, w których mają siedzibę;
- CF. mając na uwadze, że rybołówstwo odegrało bardzo istotną rolę w kampanii poprzedzającej referendum w 2016 r. w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE;
- CG. mając na uwadze, że zwiększenie autonomicznych kontyngentów taryfowych na filety z tuńczyka przyniosło korzyści przemysłowi chińskiemu, który nie zapewnia informacji o identyfikowalności i otrzymuje dotacje;
- CH. mając na uwadze, że regiony najbardziej oddalone stoją w obliczu szczególnych wyzwań związanych z ich oddaleniem, topografią, niewielkimi rynkami i klimatem, o czym mowa w art. 349 TFUE; mając na uwadze, że specyfika rybołówstwa w obszarach najbardziej oddalonych nie jest wystarczająco uwzględniana w WPRyB;
- CI. mając na uwadze, że tradycyjne rybołówstwo przybrzeżne w obszarach najbardziej oddalonych jest ważnym elementem gospodarki, źródłem suwerenności żywnościowej i tradycyjnym zajęciem stanowiącym składnik kultury tych terytoriów, które tworzy miejsca pracy na morzu i w sektorze przetwórczym oraz przyczynia się do dynamiki branży turystycznej, będącej ważnym kołem zamachowym gospodarki tych regionów;
- CJ. mając na uwadze, że w celu zapewnienia przetrwania sektora rybołówstwa na obszarach najbardziej oddalonych i w zgodzie z zasadami zróżnicowanego traktowania małych wysp i terytoriów, do którego odnosi się cel zrównoważonego rozwoju nr 14, powinno być możliwe wspieranie, na podstawie art. 349 TFUE, odnawiania statków wykorzystywanych w tradycyjnym rybołówstwie przybrzeżnym na obszarach najbardziej oddalonych, które to statki wyławiają całość swoich połowów w portach na obszarach najbardziej oddalonych i wnoszą wkład w zrównoważony rozwój lokalny;
- CK. mając na uwadze, że wskaźników pozwalających na ustalenie, czy zdolności połowowe odpowiadają dostępnym uprawieniom połowowym, nie dostosowano do charakterystyki flot lokalnych na obszarach najbardziej oddalonych;
- CL. mając na uwadze, że należy uznać i wziąć pod uwagę szczególne cechy charakterystyczne i strukturalne ograniczenia regionów najbardziej oddalonych; mając na uwadze, że sektor rybołówstwa ma duże znaczenie dla sytuacji społeczno-gospodarczej, zatrudnienia i propagowania spójności gospodarczo-społecznej tych regionów oraz że istnieje potencjał wzrostu zatrudnienia w zrównoważonej niebieskiej gospodarce; mając na uwadze, że w związku ze swoim położeniem geograficznym regiony najbardziej oddalone mają uprzywilejowaną pozycję, jeżeli chodzi o możliwość monitorowania i kontroli obszarów przybrzeżnych i oceanicznych, a UE powinna tę pozycję wykorzystać w działaniach na rzecz zwalczania połowów NNN;
- CM. mając na uwadze, że zmiana klimatu to poważne wyzwanie dla ochrony zasobów wodnych i dla przyszłych źródeł utrzymania podmiotów zależnych od rybołówstwa;
- CN. mając na uwadze, że rybacy są ofiarami zmiany klimatu;
- CO. mając na uwadze, że zmiana klimatu ma bezpośredni i znaczący wpływ na gatunki morskie, zmieniając ich liczebność, różnorodność, rozkład i wzorce migracji oraz wpływając na ich żywienie, rozwój i procesy reprodukcyjne, a także na związki między gatunkami; mając na uwadze, że zmiany te mają wpływ na WPRyB i zarządzanie wodami UE;
- CP. mając na uwadze, że odporność i dobra kondycja ekosystemów morskich mają zasadnicze znaczenie zarówno dla regulacji klimatu, jak i dla ochrony stad ryb;
- CQ. mając na uwadze, że ochrona i odbudowa ekosystemów, w których występuje niebieski dwutlenek węgla, mają zasadnicze znaczenie dla odporności społeczności nadbrzeżnych i sektora rybołówstwa;

Cele ogólne CFP

1. przypomina, że WPRyB zapewnia, aby działalność połowowa i akwakultura były zrównoważone środowiskowo w perspektywie długoterminowej oraz zarządzane w sposób spójny z celami osiągnięcia korzyści gospodarczych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczyniania się do dostępności dostaw żywności; przypomina ponadto, że art. 39 TFUE stanowi, iż WPRyB musi zapewniać dostępność dostaw oraz gwarantować odpowiedni poziom życia społecznościom zależnym od rybołówstwa i akwakultury;
2. ubolewa, że od 2014 r. przy wdrażaniu WPRyB nie uwzględnia się w wystarczającym stopniu aspektów społeczno-gospodarczych czy dostępności dostaw żywności ani podejścia ekosystemowego, które są niezbędne do zapewnienia zrównoważonego zarządzania stadami;
3. uważa, że wynikające z tego negatywne skutki dla sektora rybołówstwa nasiliły się od czasu pojawienia się nowych precedensowych wyzwań, których nie można było przewidzieć w 2012 r., gdy opracowywano WPRyB, takich jak brexit, pandemia COVID-19 i kryzys energetyczny; podkreśla poważny wpływ wojny napastniczej prowadzonej przez Rosję przeciwko Ukrainie, która wywiera negatywne skutki na obszary takie jak bezpieczeństwo morskie, co prowadzi do zakłócenia działalności połowowej, zwłaszcza na Morzu Czarnym ze względu na dryfujące miny pływające, oraz do utraty różnorodności biologicznej, przejawiającej się w szczególności alarmującym wzrostem śmiertelności walen w Morzu Czarnym;

4. z zadowoleniem przyjmuje szybkie przyjęcie przez UE środków mających na celu wsparcie i złagodzenie skutków dla tego sektora w trudnych czasach; podkreśla jednak, że skumulowane skutki tej sytuacji doprowadziły wiele flot na skraj zapaści i szkodą rentowności tysięcy przedsiębiorstw, a nawet zagrażają ich przetrwaniu, co może mieć niszczycielskie skutki dla zatrudnienia i spójności społecznej obszarów nadbrzeżnych;
5. podkreśla, że wdrażanie WPRyb będzie należało dostosować do wyzwania, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu, w kontekście którego UE zobowiązała się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.;
6. uważa zatem, że należy nadal wdrażać WPRyb oraz, w razie potrzeby, zreformować ją i odpowiednio dostosować;
7. podkreśla, że żywność pochodzenia morskiego jest źródłem białka bardzo wysokiej jakości i istotną częścią zdrowego sposobu odżywiania się i pozostawia na ogół mniejszy ślad węglowy niż żywność pochodząca z lądu; zauważa więc strategiczne znaczenie żywności pochodzenia morskiego w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu i w przyczynianiu się do realizacji kilku celów zrównoważonego rozwoju, takich jak cel nr 2 „Zero głodu”, nr 3 „Dobre zdrowie i jakość życia”, nr 12 „Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja”, nr 13 „Działania w dziedzinie klimatu” i nr 14 „Życie pod wodą”;
8. uważa, że WPRyb musi w równym stopniu przestrzegać wszystkich celów politycznych; podkreśla, że w WPRyb należy zachować równowagę między trzema filarami zrównoważonego rozwoju; w związku z tym popiera wzmocnienie wymiaru społeczno-gospodarczego i dotyczącego bezpieczeństwa żywnościowego WPRyb oraz wyeliminowanie w nim luk i zwiększenie ambicji, a także pełne stosowanie podejścia ekosystemowego i osiągnięcie równych warunków działania w wymiarze międzynarodowym;
9. uważa, że do celów polityki rybołówstwa należy zaliczyć zagwarantowanie zaopatrzenia ludności w ryby w ramach zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i suwerenności żywnościowej, rozwój społeczności nadbrzeżnych, propagowanie i wspieranie społecznego uznania zawodów związanych z rybołówstwem, promowanie zatrudnienia, a także poprawę warunków życia rybaków;
10. w tym celu wzywa Komisję, aby systematycznie prowadziła pełne oceny ex ante i ex post skutków, w tym analizy społeczno-gospodarcze, zanim zaproponuje jakąkolwiek strategię lub jakiekolwiek prawodawstwo lub podejmie jakiegokolwiek decyzje polityczne w porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami sektora rybołówstwa;
11. zauważa, że podczas gdy w rozporządzeniu podstawowym w sprawie WPRyb nacisk kładzie się na cele środowiskowe tej polityki, a także społeczno-gospodarcze i dotyczące bezpieczeństwa żywnościowego, w rozporządzeniu (UE) 2016/2336 dotyczącym stad głębokowodnych uwagę skupia się tylko na aspektach środowiskowych; uważa, że w przyszłości wszystkie rozporządzenia podrzędne względem rozporządzenia podstawowego powinny w pełni uwzględniać aspekty społeczno-gospodarcze i bezpieczeństwa żywnościowego;
12. wzywa Komisję i Radę, aby w kształtowaniu polityki przywiązywały większą wagę do znaczenia rybołówstwa dla przyczyniania się do bezpieczeństwa żywnościowego, gdyż dostarcza ono wysokiej jakości produkty pochodzenia morskiego, zwłaszcza w czasie kryzysów takich jak pandemia COVID-19, a także do wkładu rybołówstwa w strukturę gospodarczą i społeczną oraz dziedzictwo kulturowe, turystyczne i gastronomiczne w europejskich społecznościach przybrzeżnych i wyspiarskich;
13. podkreśla strategiczną rolę rybaków i producentów z sektora akwakultury w łańcuchu wartości żywności i dla bezpieczeństwa żywnościowego, a także rolę kobiet jako rybaków, kapitanów statków, osób zajmujących się wyrobem sieci, rozładunkiem, czyszczeniem i pakowaniem ryb itd., oraz potrzebę uznania tej roli;
14. przypomina, że wszystkie morza i oceany są globalnym dobrem wspólnym, a zasoby morskie są naturalnym zasobem publicznym, że działalność połowowa i zarządzanie nimi są atutem opartym na tych zasobach i należą do naszego wspólnego dziedzictwa oraz że zasobami tymi należy zarządzać w oparciu o wiarygodne opinie naukowe w sposób gwarantujący największe długoterminowe korzyści dla całego społeczeństwa;
15. uważa, że pułap pomocy de minimis mający zastosowanie do przetwórców produktów rybołówstwa i akwakultury należy dostosować do tego samego systemu mającego zastosowanie do przetwórców rolnych, w celu zachowania spójności i zapewnienia bezpieczeństwa żywności; wobec tego z zadowoleniem przyjmuje poprawki przyjęte przez Komisję do systemu de minimis w tym zakresie;

Maksymalny podtrzymywalny połów (MSY)

16. przypomina, że WPRyb ma między innymi „na celu zapewnienie, aby eksploatacja żywych zasobów morza odtworzyła i zachowała populacje poławianych gatunków powyżej poziomów pozwalających uzyskać maksymalny podtrzymywalny połów (MSY)” oraz że „wskaźnik eksploatacji maksymalnego podtrzymywalnego połowu zostanie osiągnięty (...) najpóźniej do 2020 r. w odniesieniu do wszystkich stad”, a do 2025 r. w odniesieniu do stad objętych planem zarządzania stadami dennymi w zachodniej części Morza Śródziemnego; podkreśla jednak, że w przypadku połowów wielogatunkowych niemożliwe jest zastosowanie zarządzania gatunkami opartego na modelu MSY, nawet w przypadku dobrze znanych i udokumentowanych naukowo połowów;

17. uważa, że wprowadzenie maksymalnego podtrzymywalnego połowu jako punktu odniesienia dla zarządzania rybołówstwem przyczyniło się do poprawy ogólnego stanu stad ryb; przypomina, że przez lata stosowania WPRyb branża rybacka podejmowała znacznie wysiłki na rzecz ograniczenia presji połowowej, do tego stopnia, że w 2020 r. ogólny wskaźnik śmiertelności połowowej (F/FMSY) na Północno-Wschodnim Atlantyku spadł poniżej 1;

18. podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma kontynuacja i przyspieszenie prac nad odbudową stad ryb i utrzymaniem ich powyżej poziomów maksymalnego podtrzymywalnego połowu, zwłaszcza w Morzu Śródziemnym, gdzie F/FMSY utrzymuje się na poziomie powyżej 1, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby produkcja żywności pochodzenia morskiego osiągała maksymalne podtrzymywalne poziomy, w celu zagwarantowania dostępności dostaw żywności oraz pozytywnych skutków społecznych i gospodarczych dla rybaków i społeczności nadbrzeżnych;

19. uważa w tym kontekście, że cel maksymalnego podtrzymywalnego połowu należy realizować zgodnie z rzeczywistością w praktyce oraz z uwzględnieniem aspektów społeczno-gospodarczych, proporcjonalności i bezpieczeństwa żywnościowego zapisanych w Traktacie i w kodeksie postępowania Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO);

20. uważa ponadto, że MSY należy opracować w ramach modelu opartego na ekosystemie, który obejmuje wszystkie czynniki wpływające na stan stad, w tym interakcje między gatunkami, globalne ocieplenie i zanieczyszczenie, tak aby uszczuplenie stad nie było przypisywane wyłącznie sektorowi rybołówstwa;

21. zachęca Komisję, aby po szerokich konsultacjach z zainteresowanymi stronami oceniła możliwość wprowadzenia celów zarządzania rybołówstwem, które zapewnią zarówno optymalizację poziomu zasobów rybnych, jak i wyniki społeczno-ekonomiczne flot;

22. w związku z tym zachęca państwa członkowskie, które chcą inicjować projekty, w tym inne rodzaje środków zarządzania, takie jak maksymalny zwrot ekonomiczny, w stosownych przypadkach, aby rozpoczęły konsultacje w celu ustalenia, gdzie najlepiej byłoby przeprowadzić takie projekty próbne;

Obowiązek wyładunku i ograniczenie niezamierzonych połowów

23. przypomina poglądy wyrażone w rezolucji z 18 maja 2021 r. w sprawie obowiązku wyładunku; przypomina, że niektóre niezamierzone połowy lub przyłowy są nieuniknione, zwłaszcza w przypadku połowów wielogatunkowych, ponieważ ryby mogą być uszkodzone lub niemożliwe do sprzedaży, niewymiarowe lub zdatne do spożycia przez ludzi, ale zakazane do sprzedaży itp.; przypomina ponadto, że pomimo trwających wysiłków i współpracy wszystkich zainteresowanych stron obowiązek wyładunku nie może zostać właściwie wdrożony, jeżeli nie ulegną poprawie pewne niedociągnięcia, takie jak brak pojemności magazynowej na pokładzie lub punktów zbiórki w porcie, czy odpowiednie stosowanie wyłączeń; zwraca uwagę, że niedociągnięcia te utrudniają właściwe wdrażanie, co skutkuje niewystarczającym gromadzeniem danych na temat stad i utrudnia dokładne oszacowanie połowów, przez co trudno jest opracować wiarygodne szacunki naukowe dotyczące zasobów rybnych;

24. podkreśla, że obowiązek wyładunku nie jest celem samym w sobie, lecz narzędziem służącym minimalizowaniu niechcianych połowów; podkreśla w związku z tym, że dzięki większej selektywności osiągniętej w ostatnich latach nastąpiło znaczne ograniczenie niechcianych przyłowów; podkreśla, że jest to wynikiem wysiłków podejmowanych przez rybaków we współpracy ze środowiskiem naukowym przy wykorzystaniu stosowanej wiedzy wspierającej rozwój bardziej selektywnych technik i narzędzi połowowych; podkreśla w związku z tym, że należy skoncentrować większe wysiłki na finansowaniu rozwoju i na rozmieszczaniu narzędzi połowowych, które przyczyniają się do selektywności i lepszego gromadzenia danych;

25. przypomina, że Parlament zwrócił się do Komisji, aby przeprowadziła ocenę wdrożenia obowiązku wyładunku, w tym o ocenę społeczno-gospodarczych skutków obowiązku wyładunku, którą należy przeprowadzić w odniesieniu do wszystkich łowisk, w tym rybołówstwa na małą skalę;

26. uważa ponadto, że,

- obecny obowiązek wyładunku powinien być stosowany pragmatycznie, z uwzględnieniem specyfiki każdego rodzaju połowów; podkreśla znaczenie doświadczenia rybaków w zakresie tego, kiedy i gdzie prowadzić połowy przy jednoczesnym unikaniu niechcianych połowów, doceniając ich wysiłki na rzecz poprawy selektywności;
- należy zachęcać do wymiany kwot między państwami członkowskimi i organizacjami producentów za pośrednictwem puli kwot oraz do selektywności technicznej i czasowej-przestrzennej;
- należy dostrzec znaczenie utrzymania istniejących zwolnień z obowiązku wyładunku w oparciu o najlepsze dostępne opinie naukowe, a także zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z wdrażaniem obowiązku wyładunku; Komisja powinna wziąć to pod uwagę podczas ich przeglądu;
- należy przeprowadzić przegląd stosowania obowiązku wyładunku, w tym jego zakresu, aby ograniczyć problem „gatunków dławiących” i złożonych odstępstw;

— należy skutecznie kontrolować i egzekwować obowiązek wyładunku, a jednocześnie zwiększyć jego atrakcyjność, aby przystępowała do niego większa liczba operatorów i tym samym go przestrzegala, w szczególności poprzez zachęty, na przykład w celu zachęcania do stosowania narzędzi sztucznej inteligencji z myślą o poprawie selektywności i identyfikacji gatunków, a także wprowadzenia odpowiednich ulepszeń i dostosowań w portach europejskich; apeluje do państw członkowskich, aby w pełni wykorzystywały możliwości oferowane przez EFMRA i wspierały ten cel;

27. podkreśla, że celu, jakim jest minimalizacja niezamierzonych połowów, nie można w dostatecznym stopniu osiągnąć przez obowiązek wyładunku i należy w pierwszej kolejności osiągnąć za pomocą środków technicznych i wspierać dzięki lepszej dokumentacji połowów na podstawie najlepszych dostępnych opinii naukowych; wzywa Komisję, aby oceniła inne alternatywy służące zminimalizowaniu niechcianych połowów, a także by zaproponowała działania mające na celu poprawę funkcjonowania obowiązku wyładunku, równoległe z dalszym poszukiwaniem różnych sposobów wdrażania obowiązku wyładunku i opracowaniem bardziej selektywnych narzędzi połowowych;

Środki ochronne

Uprawnienia do połowów

28. przypomina, że całkowite dopuszczalne połowy (TAC) i kontyngenty są najbardziej bezpośrednim sposobem zarządzania śmiertelnością połowową, ale całkowite dopuszczalne połowy dla pojedynczych stad mogą być problematyczne w przypadku połowów wielogatunkowych (ze względu na efekt dławiący);

29. podkreśla, że przy ustalaniu TAC należy udoskonalić opinie naukowe dotyczące połowów wielogatunkowych, również w świetle wpływu zmiany klimatu na oceany, a także uwzględnić skład połowów i przemieszczanie się gatunków w związku ze zmianą klimatu;

30. podkreśla, że na łowiskach objętych zarządzaniem kwotami problem gatunków dławiących może prowadzić do zamknięcia działalności połowowej przed końcem sezonu, co może mieć poważne konsekwencje gospodarcze dla rybaków; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wykorzystywały obecne możliwości WPRyb, takie jak wymiana kwot lub elastyczność między poszczególnymi latami i między gatunkami, i jednocześnie podkreśla w związku z tym, że dobry system kwot powinien obejmować odpowiedni stopień elastyczności umożliwiający rybakom, którzy potrzebują dodatkowych kwot na gatunki dławiące, oraz rybakom, którzy dysponują kwotami, znalezienie rozwiązania korzystnego dla obu stron;

31. wzywa Komisję i Radę, aby rozważyły ustalanie TAC na okresy dłuższe niż rok lub dwa lata, w szczególności w odniesieniu do głównych stad docelowych, zawsze w oparciu o najlepsze dostępne opinie naukowe, co zapewniłoby rybakom większą przewidywalność i długoterminową pewność zgodnie z zasadą maksymalnego podtrzymywalnego połowu; wzywa Komisję i Radę, aby poszukiwały najlepszych dostępnych opinii naukowych na temat możliwości zniesienia TAC dla niektórych stad przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że dane stado pozostaje w bezpiecznych granicach biologicznych w perspektywie krótko- i średnioterminowej;

32. podkreśla, że względna stabilność, ustanowiona czterdzieści lat temu, jest powszechnie akceptowana jako podstawowy instrument zapewniający długoterminową przewidywalność i ciągłość w podziale stad ryb między państwami;

Zarządzanie flotą

33. podkreśla, że mimo międzynarodowych i unijnych dążeń do poprawy warunków bezpieczeństwa na statkach rybackich, wciąż istnieją niedociągnięcia, na przykład międzynarodowe konwencje, w których określa się zasady i systemy ochrony statków i osób na pokładzie, mają zastosowanie przede wszystkim do większych statków;

34. przypomina, że warunków pracy i życia na pokładzie nie można rozpatrywać w oderwaniu od warunków bezpieczeństwa; jest zdania, że dobre warunki pracy i życia na statkach oraz ich odpowiednia modernizacja poprawiają bezpieczeństwo oraz czas odpoczynku rybaków; uważa, że aspekty te mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo na pokładzie, ponieważ duży odsetek wypadków i incydentów na statkach rybackich nadal wiąże się z błędami ludzkimi wynikającymi z braku wiedzy, braku przeszkolenia lub ze zmęczeniem;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zapewniły najwyższe normy bezpieczeństwa na pokładzie statków, niezależnie od ich wielkości; zachęca sektor do wdrożenia jak najlepszych warunków bezpieczeństwa na pokładzie;

36. biorąc pod uwagę obecne możliwości wsparcia w ramach EFMRA w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa, warunków pracy i efektywności energetycznej na statkach rybackich, podkreśla, że obecne stosowanie pojemności brutto jako parametru pomiaru zdolności połowowej w UE mogłoby utrudnić poprawę efektywności energetycznej, bezpieczeństwa i komfortu statków, gdyż ogranicza możliwości ich zastąpienia i modernizacji lub zwiększenia przestrzeni, nawet jeśli nie zwiększa zdolności statków do większych połowów; podkreśla, że to z kolei utrudnia poprawę wyżej wymienionych cech, która w ostatecznym rozrachunku sprzyjałaby zatrudnieniu, rozwojowi społeczności nadbrzeżnych i atrakcyjności sektora, zwłaszcza dla ludzi młodych i kobiet;

37. przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji w sprawie transformacji energetycznej unijnego sektora rybołówstwa i akwakultury ⁽¹⁵⁾, którego celem jest zapewnienie, aby sektor rybołówstwa przyczyniał się do osiągnięcia neutralności klimatycznej przez UE w 2050 r., przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że połowy w UE będą zrównoważone pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym; zwraca uwagę, że transformacja ta napotyka szereg przeszkód, takich jak obecna definicja i ograniczenia zdolności połowowej; przypomina, że silniki wodorowe, amoniakowe lub elektryczne są zazwyczaj cięższe i większe niż równoważne silniki wysokoprężne, że w związku z tym ich montaż na pokładzie wymaga dodatkowej pojemności brutto oraz że brakuje dostosowanych technologii, ich koszty są wysokie, a także brakuje badań i rozwoju koncentrujących się w szczególności na sektorach rybołówstwa i akwakultury; ubolewa, że przeszkód tych nie uwzględniono w komunikacie Komisji;

38. wzywa Komisję, aby zaproponowała środki odpowiadające na potrzebę ułatwienia dekarbonizacji sektora rybołówstwa, rozwiązujące problemu starzenia się statków rybackich oraz poprawiające bezpieczeństwo i warunki pracy; uważa, że takie środki mogłyby, w stosownych przypadkach, obejmować:

- pełne wykorzystanie dostępnej pojemności brutto w ramach krajowych pułapów zdolności połowowej,
- ponowne zdefiniowanie zdolności połowowej, na przykład przez wyłączenie tonażu „społecznego i bezpieczeństwa” przy obliczaniu zdolności połowowej,
- zwiększenie limitów zdolności połowowej pod względem pojemności brutto i mocy silnika, bez zwiększania zdolności statków do większych połowów;

39. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby ułatwiały specjalistom z branży dostęp do funduszy EFMRA;

40. ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przyspieszyły badania i rozwój, dostosowały politykę pomocy państwa i w synergii z EFMRA zapewniały odpowiednie i wystarczające finansowanie, dzięki czemu sektor ten będzie w stanie osiągnąć dekarbonizację floty UE w napiętych ramach czasowych, których wymaga Europejski Zielony Ład i inne powiązane zobowiązania;

41. z myślą o osiągnięciu neutralności węglowej wzywa też Komisję, aby przeprowadziła przegląd EFMRA zgodnie z porozumieniem WTO w sprawie dotacji dla rybołówstwa, przyjętym na 12. konferencji ministerialnej (MC12) 17 czerwca 2022 r.; apeluje, aby umożliwić finansowanie nowych statków, z zachowaniem zgodności z międzynarodowymi umowami w sprawie połowów;

42. ponadto wzywa do opracowania pomocy na rzecz transformacji gospodarczej obejmującej wszystkie segmenty floty w celu przyspieszenia dekarbonizacji; nalega, aby pomoc taką wykorzystywano również do wymiany obecnej floty, która jest bardzo stara, na bardziej wydajne, bezpieczniejsze i innowacyjne technologicznie statki oraz na poprawę warunków przestrzennych, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności sektora i sprzyjania wymianie pokoleń;

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uzupełniły finansowanie z EFMRA, na przykład za pośrednictwem Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, planu RePower EU i programu „Horyzont Europa”, w celu ułatwienia dekarbonizacji i finansowania badań naukowych, co przyczyni się do ułatwienia sprawiedliwej transformacji ekologicznej, która nie pozostawia nikogo w tyle;

44. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby współpracowały w zakresie wspierania badań i dopuszczania selektywnych narzędzi i technik połowowych sprzyjających znacznemu ograniczeniu emisji CO₂ i zużyciu paliwa;

Regionalne plany wieloletnie

45. uznaje zasadniczą rolę planów wieloletnich jako głównych ram długoterminowego regionalnego zarządzania rybołówstwem, opartych na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, technicznych i ekonomicznych, ale ubolewa, że nie zostały one w pełni wykorzystane;

46. wzywa Komisję, aby oceniła skuteczność wdrażania obecnych planów wieloletnich w celu zapewnienia ich przydatności do osiągnięcia celów WPRyb; w razie potrzeby plany te powinny być aktualizowane i udoskonalane, dzięki czemu będzie można uwzględniać w nich uwarunkowania społeczno-gospodarcze i zmieniające się warunki;

47. wzywa Komisję, aby zbadała – we współpracy z innymi partnerami w tym obszarze, a mianowicie z państwami spoza UE i właściwymi regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem – czy można zaproponować wieloletnie plany działania podobne do tych, które obowiązują w innych basenach morskich, w odniesieniu do pozostałych wód UE, zwłaszcza we wschodniej części Morza Śródziemnego i w Morzu Czarnym, oraz w jaki sposób mogą one uzupełniać już istniejące narzędzia zarządzania w tych basenach morskich i współpracować z nimi;

⁽¹⁵⁾ COM(2023)0100.

48. podkreśla, że niezbędna jest synergia między regionalnymi planami wieloletnimi a realizacją polityki morskiej na poziomie basenu;

49. uważa, że wszystkie władze lokalne i regionalne odpowiedzialne za zarządzanie rybołówstwem, a także komitety doradcze, które odgrywają w tym względzie zasadniczą rolę, muszą być w pełni zaangażowane w określanie, opracowywanie i wdrażanie wieloletnich planów działania zgodnie z WPRyb.

50. podkreśla, że rybołówstwo jest sektorem najbardziej zależnym od zdrowych, produktywnych i odpornych stad i ekosystemów morskich oraz że ekosystemy te są też dotknięte skutkami wielu innych rodzajów działalności prowadzonej w środowisku morskim, takich jak transport morski i turystyka, rozwój obszarów miejskich i przybrzeżnych, wykorzystywanie surowców i źródeł energii, w tym eksploatacji dna morskiego, a jednocześnie podlega wpływowi zanieczyszczenia wód morskich i zmiany klimatu; w związku z tym podkreśla, że należy usprawnić wdrażanie podejścia ekosystemowego na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim, w którym kluczową rolę mają do odegrania plany wieloletnie i inne narzędzia zarządzania;

51. podkreśla, że potrzebne są spójne środki zarządzania rybołówstwem w odniesieniu do stad przemieszczających się między regionami objętymi kilkoma wieloletnimi planami zarządzania, a także w odniesieniu do regionów nieobjętych wieloletnimi planami zarządzania;

Zarządzanie

52. z uwagi na strategiczne znaczenie rybołówstwa i akwakultury jako źródła zdrowej żywności wysokiej jakości bogatej w białka zdecydowanie zaleca, aby polityka ta zdobyła dodatkowe uznanie strategiczne, na jakie zasługuje, w Komisji oraz by właściwe służby Komisji zatrudniły odpowiednią liczbę ekspertów w dziedzinie rybołówstwa i akwakultury;

53. domaga się, aby w przyszłym składzie kolegium komisarzy zasiadał komisarz odpowiedzialny wyłącznie za rybołówstwo, akwakulturę i gospodarkę morską;

54. podkreśla, że ważne jest, aby Komisja przekazywała wystarczająco szczegółowe informacje w sprawozdaniach rocznych, o których mowa w art. 50 WPRyb, co umożliwi skuteczne monitorowanie i ocenę wdrażania WPRyb przez Komisję; wzywa ponadto Komisję, aby podczas przeglądu WPRyb zmieniła art. 49 w celu określenia terminu składania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania dziesięć lat po przeglądzie, a następnie co pięć lat;

55. wzywa Komisję, aby skuteczniej wspierała państwa członkowskie we wdrażaniu i przestrzeganiu celów WPRyb oraz zgodności z tymi celami; podkreśla znaczenie przejrzystości w zarządzaniu zasobami rybnymi przez Komisję i państwa członkowskie; podkreśla, że przejrzystość w zarządzaniu jest kluczowym elementem w osiągnięciu wysokiego zaufania obywateli UE i utrzymaniu dobrej reputacji sektora rybołówstwa UE;

56. proponuje, aby Komisja i Rada przyznały Parlamentowi Europejskiemu status obserwatora zapewniający pełną reprezentację polityczną w corocznych negocjacjach dotyczących uprawnień do połowów;

Regionalizacja i zaangażowanie zainteresowanych stron

57. podkreśla znaczenie wzmocnienia regionalizacji WPRyb, co umożliwi regionom i władzom lokalnym większe zaangażowanie w opracowywanie, rozwój i ocenę krajowych programów operacyjnych w dziedzinie rybołówstwa i ogólnie w zarządzanie rybołówstwem przy jednoczesnym pełnym wykorzystaniu możliwości, jakie daje WPRyb;

58. podkreśla, że ważne jest uwzględnienie specyfiki regionalnej przy jednoczesnym stosowaniu zharmonizowanego podejścia do zarządzania rybołówstwem w całej UE; zachęca państwa członkowskie, aby zacieśniły współpracę w grupach regionalnych, wraz z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, komitetami doradczymi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego w sprawie WPRyb, co pozwoli opracować regionalne środki ochronne za pomocą wspólnych zaleceń, które są lepiej dostosowane do specyfiki poszczególnych basenów morskich;

59. podkreśla zasadniczą rolę komitetów doradczych we wzmacnianiu współpracy zainteresowanych stron oraz w zapewnianiu ich odpowiedniego i sprawiedliwego udziału w procesie decyzyjnym UE;

60. podkreśla ponadto, że komitety doradcze odgrywają zasadniczą rolę w przekazywaniu Komisji Europejskiej i państwom członkowskim doświadczenia i wiedzy, a także w przedstawianiu zaleceń dotyczących kwestii związanych z zarządzaniem rybołówstwem oraz społeczno-gospodarczymi i ochronnymi aspektami rybołówstwa i akwakultury, a także wyjaśniają problemy sektora i innych zainteresowanych stron, a tym samym wspierają i ulepszają prawodawstwo;

61. podkreśla, że komitety doradcze odgrywają również kluczową rolę w kontekście regionalizacji;

62. wzywa Komisję, aby lepiej angażowała regionalne zainteresowane strony i komitety doradcze w swoje negocjacje i konsultacje z państwami trzecimi, w szczególności ze Zjednoczonym Królestwem i Norwegią; zwraca uwagę, że Komisja jest odpowiedzialna za organizowanie negocjacji z państwami trzecimi w taki sposób, aby umożliwiać bezpośrednie interakcje i wymianę między zainteresowanymi stronami po obu stronach;
63. popiera skład komitetów doradczych, w których większość stanowią podmioty społeczno-gospodarcze w porównaniu z innymi grupami interesów;
64. podkreśla, że ważny jest aktywny udział zainteresowanych stron w komitetach doradczych w dobrej atmosferze pracy opartej na szacunku, przy uwzględnianiu wszystkich opinii poszczególnych grup zainteresowanych stron, bezstronnych sekretariatów, rotacji przewodniczących oraz zewnętrznych, regularnych i niezależnych przeglądów wyników;
65. podkreśla, że ważne jest zaangażowanie komitetów doradczych w prace Parlamentu Europejskiego, i proponuje w związku z tym regularną wymianę informacji między przedstawicielami komitetów doradczych i właściwych komisji Parlamentu Europejskiego;
66. ubolewa, że sposób, w jaki porady komitetów doradczych uwzględnia się w procesie decyzyjnym, nie jest wystarczająco monitorowany ani przejrzysty; wzywa Komisję, aby opracowała procedurę, która umożliwi komitetom doradczym lepsze zrozumienie wyników ich zaleceń, np. przez rozpatrzenie sprawozdania rocznego, a także uwzględnienie w konkretnych wnioskach Komisji, np. w motywach właściwych aktów ustawodawczych, wyjaśnień dotyczących sposobu, w jaki uwzględniono zalecenia komitetów doradczych;
67. wzywa Komisję, aby systematycznie i aktywnie uczestniczyła w posiedzeniach komitetów doradczych oraz by lepiej informowała o wartości ich porad, a także zwraca się do państw członkowskich, aby odpowiednio wspierały funkcjonowanie komitetów doradczych;
68. uważa, że współzarządzanie jest modelem zakładającym uczestnictwo i współodpowiedzialność, opartym na podejściu oddolnym, modelem przejrzystym, proaktywnym i demokratycznym, który przyczynia się do szerszego dzielenia się wiedzą o zarządzaniu rybołówstwem, w ramach kultury odpowiedzialności, do tworzenia sieci zaufania oraz ograniczania konfliktów i pokonywania przeszkód we wdrażaniu innowacji i niezbędnych środków w zarządzaniu rybołówstwem, a także w tworzeniu i wdrażaniu chronionych obszarów morskich i zarządzaniu nimi tam, gdzie okazało się ono bardzo skuteczne;
69. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji przedstawioną w komunikacie na temat wspólnej polityki rybołówstwa dziś i jutro, dotyczącą przeprowadzenia od wiosny 2023 r. do lata 2024 r. ogólnounijnego partycypacyjnego projektu prognozującego „Rybaczy przyszłości”, opartego na wywiadach w terenie;

Decyzje oparte na wiedzy naukowej i ocenach skutków

70. wzywa Komisję, aby wszystkie inicjatywy polityczne i ustawodawcze (w tym akty wykonawcze ustanawiające ograniczenia w rybołówstwie) opierała na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, technicznych i gospodarczych (w tym na wiedzy empirycznej rybaków) oraz na konsultacjach i udziale sektora rybołówstwa i innych właściwych zainteresowanych stron, a także na wcześniejszych ocenach skutków społeczno-gospodarczych z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi, takich jak narzędzia opracowane w projekcie CABFishman, w ramach którego analizuje się wpływ rybołówstwa na obszary przybrzeżne;
71. apeluje do państw członkowskich, aby zwiększyły swoje zasoby ludzkie i materialne i przygotowały je do odpowiednich kampanii i projektów naukowych, dzięki czemu będą posiadać wystarczającą znajomość gatunków, których dotyczą polityki ochronne;
72. apeluje do EFMRA, aby zapewnił skuteczne wsparcie unijnym flotom rybackim w przechodzeniu na bardziej selektywne i powodujące mniejszy wpływ techniki połowowe, a w szczególności wsparcie dla rybaków najsilniej dotkniętych ograniczeniami, w oparciu o naukowe oceny skutków stosowania konkretnych technik połowowych; zachęca Komisję, aby promowała naukową koncepcję „rybiej ekologii”, mającej na celu pogodzenie środków ochrony ze zrównoważonym wykorzystaniem żywych zasobów mórz;
73. uważa, że komitety doradcze powinny mieć możliwość wnoszenia wkładu we wnioski Komisji o doradztwo Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES) oraz Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF), aby wspierać ściślejszą współpracę naukowców z zainteresowanymi stronami;
74. wzywa Komisję, aby systematycznie informowała Parlament Europejski o tych wnioskach, w szczególności o tym, jak realizują one cele WPRy;

Włączenie rybołówstwa do szerszego kontekstu politycznego

75. podkreśla, że należy zapewnić, aby rybołówstwo i akwakultura zajmowały należne im miejsce w porównaniu z innymi sektorami przy opracowywaniu polityki i w planowaniu przestrzennym; przypomina, że należy zapewnić lepszą równowagę między poszczególnymi rodzajami działalności gospodarczej związanymi z niebieską gospodarką w celu ograniczenia i uniknięcia konfliktów oraz wspierania synergii, zwłaszcza z infrastrukturą energii morskiej ze źródeł odnawialnych ⁽¹⁶⁾, za pośrednictwem dyrektywy w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich ⁽¹⁷⁾; podkreśla, że wymaga to szerokiego i włączającego udziału zainteresowanych stron;

76. przypomina, że wymogi ochrony środowiska muszą zostać włączone do WPRyb, aby wspierać zrównoważony rozwój, zgodnie z TFUE;

77. podkreśla, że nie można zarządzać rybołówstwem jako odizolowaną polityką, i wzywa Komisję do wdrożenia WPRyb w synergii ze wszystkimi europejskimi politykami publicznymi związanymi z hydrosferą i z uwzględnieniem wszystkich kwestii związanych z europejskimi obszarami morskimi;

78. podkreśla, że WPRyb musi być w szczególności spójna z prawodawstwem UE w zakresie ochrony środowiska, a zwłaszcza z celem, jakim jest osiągnięcie dobrego stanu środowiska, jak określono w dyrektywie ramowej w sprawie strategii morskiej ⁽¹⁸⁾, oraz należy ją wdrażać z poszanowaniem w równym stopniu trzech filarów zrównoważonego rozwoju;

79. podkreśla, że w innych politykach i strategiach UE należy w wystarczającym stopniu uwzględnić WPRyb i zapewnić z nią spójność;

80. zauważa, że potrzebne jest całościowe podejście zapewniające odpowiednie wsparcie dla sektora rybołówstwa i akwakultury przy wdrażaniu środków służących poprawie warunków dla środowiska morskiego;

81. przypomina, że art. 13 TFUE stanowi, iż przy formułowaniu i wykonywaniu unijnej polityki rybołówstwa UE i jej państwa członkowskie powinny w pełni uwzględniać wymogi w zakresie dobrostanu zwierząt i jednocześnie przestrzegać przepisów prawnych lub administracyjnych oraz zwyczajów państw członkowskich;

82. wzywa Komisję, aby nadal poszerzała wiedzę naukową na temat dobrostanu zwierząt wodnych oraz by uwzględniała te badania w przyszłych zmianach polityki dotyczącej rybołówstwa i akwakultury; podkreśla, że przy wszelkich przyszłych zmianach polityki należy też uwzględnić praktyczną wykonalność w zarządzaniu rybołówstwem i akwakulturą oraz ewentualny wpływ ekonomiczny i operacyjny na podmioty gospodarcze i działalność, a także uwzględnić potrzebę zapewnienia równych warunków działania na szczeblu międzynarodowym;

83. uważa, że wprowadzanie do obrotu produktów czysto roślinnych pod nazwą handlową „ryby” lub pod nazwami gatunków ryb może wprowadzać konsumentów w błąd w chwili zakupu; stwierdza, że nazwa handlowa „ryby” lub nazwy gatunków ryb powinny być zastrzeżone na rynku wewnętrznym dla produktów rybołówstwa lub akwakultury pochodzenia zwierzęcego;

84. wzywa Komisję, aby przeprowadziła przegląd i aktualizację pojęcia „obszaru wysoce zależnego od rybołówstwa” oraz by nadała mu treść regulacyjną, dzięki czemu będą one traktowane w sposób zróżnicowany w celu ochrony rybołówstwa na tych obszarach dzięki preferencyjnemu podziałowi kwot połowowych; popiera pogląd, zgodnie z którym elementy definiujące zaktualizowanego pojęcia „obszaru wysoce zależnego od rybołówstwa” powinny obejmować produkcję wysokiej jakości białka zwierzęcego, wkład w bezpieczeństwo żywnościowe lub zapewnienie wysokiej wartości dodanej połowów i innych produktów morskich, a także społeczne znaczenie tej działalności;

Rybołówstwo łodziowe

85. zauważa, że niektóre aspekty WPRyb mogą nie być odpowiednio dostosowane do sektora rybołówstwa łodziowego oraz że należy zabezpieczyć jego kluczową rolę społeczno-gospodarczą w wielu społecznościach nadbrzeżnych oraz jego strategiczną rolę w zakresie dostępności dostaw żywności;

86. jest zdania, że WPRyb powinna w wystarczającym stopniu uwzględniać zróżnicowany charakter, specyfikę i problemy sektora rybołówstwa łodziowego i sektora skorupiaków;

87. zwraca uwagę, że konieczne jest większe zaangażowanie i uczestnictwo rybaków zajmujących się rybołówstwem łodziowym w zarządzaniu oraz określaniu i wdrażaniu zasad polityki rybołówstwa, a także w komitetach doradczych;

⁽¹⁶⁾ Zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym Trybunału Obrachunkowego pt. „Energia z morskich źródeł odnawialnych w UE” z 5 lipca 2023 r.: „Ewentualne negatywne skutki rozwoju produkcji energii z morskich źródeł odnawialnych dla sektora rybołówstwa muszą zostać lepiej rozpoznane i uwzględnione.” (https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-22/SR-2023-22_PL.pdf, s. 40).

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich, Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135.

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej), Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

88. uważa, że przegląd WPRyb powinien obejmować wspólną, szeroką i odpowiednią definicję tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego; podkreśla, że ta definicja powinna być pragmatyczna, wymierna i jasna; podkreśla również, że definicja ta powinna wynikać z odpowiedniej oceny uwzględniającej szczególne cechy i kryteria segmentu rybołówstwa łodziowego, a nie skupiać się wyłącznie na długości statku, w celu opracowania definicji rybołówstwa łodziowego, która będzie lepiej odzwierciedlała rzeczywistość tego segmentu;

89. wzywa Komisję, aby wraz z komitetami doradczymi zaproponowała ujednoczoną definicję, którą włączono by do przeglądu rozporządzenia podstawowego w sprawie WPRyb, dzięki czemu w stosownych przypadkach obejmowałyby ona całe prawodawstwo UE w dziedzinie rybołówstwa; uważa, że którakolwiek ze zmian, o których mowa powyżej, nie powinna mieć wpływu na wdrażanie EFMRA w bieżącym okresie budżetowym;

90. podkreśla, że należy wprowadzić zmianę do rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 w sprawie środków zarządzania zrównoważoną eksploatacją zasobów rybołówstwa Morza Śródziemnego (zwanego również „rozporządzeniem w sprawie Morza Śródziemnego”), w którym ustanowiono zasady dotyczące charakterystyki technicznej narzędzi połowowych oraz ich stosowania i które jest niestety przestarzałe i jako takie stanowi przeszkodę w realizacji głównych celów wspólnej polityki rybołówstwa, zwłaszcza związanych z rybołówstwem łodziowym;

Przydział kwot

91. podkreśla, że zgodnie z art. 17 państwa członkowskie muszą przydzielać swoim flotom uprawnienia do połowów z zastosowaniem przejrzystych i obiektywnych kryteriów, w tym kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych; podkreśla, że to do państw członkowskich należy określenie kryteriów, jakie stosują przy przydziale uprawnień do połowów;

92. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obecne metody przydziału, oparte w dużej mierze na prawach historycznych, dają pewien poziom stabilności gospodarczej w sektorze rybołówstwa, co może być warunkiem umożliwiającym podmiotom gospodarczym wprowadzanie innowacji i stosowanie bardziej zrównoważonych technik;

93. podkreśla, że łatwo dostępny system uprawnień do połowów wraz z przejrzystymi kryteriami ich przydziału i przejrzystości co do jego praktycznego stosowania umożliwiają skuteczniejszą kontrolę, równe warunki działania, równe szanse dla wszystkich zainteresowanych stron oraz większą przewidywalność, stabilność i pewność prawa dla rybaków;

94. ubolewa nad brakiem przejrzystości w odniesieniu do podziału uprawnień do połowów w niektórych państwach członkowskich i wzywa, aby podano te kryteria do wiadomości publicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych;

95. uważa, że metody przydziału należy opracowywać i stosować we współpracy ze społecznościami rybackimi, władzami regionalnymi i innymi zainteresowanymi stronami, aby zapewnić sprawiedliwą reprezentację wszystkich segmentów floty, organizacji producentów i organizacji pracowników, na podstawie najlepszych dostępnych opinii naukowych, oraz że metody te powinny obejmować zabezpieczenia, takie jak okresy powiadamiania, aby umożliwić rybakom dostosowanie się, jeżeli państwa członkowskie zdecydują się zmienić metodę przydziału;

96. wzywa Radę, aby uwzględniła specyfikę i potrzeby każdego segmentu floty, w tym segmentu rybołówstwa łodziowego, przy przydzielaniu uprawnień do połowów;

97. przypomina o roli art. 17 WPRyb jako narzędzia zachęcającego do prowadzenia rybołówstwa łodziowego o niskim wpływie na środowisko oraz o tym, że to do państw członkowskich należy korzystanie z oferowanych przez niego możliwości, takich jak zachęty do stosowania bardziej selektywnych narzędzi lub technik połowowych o ograniczonym zużyciu energii lub wpływie na siedliska;

98. odnotowuje, że Komisja zainicjuje rozmowy wśród państw członkowskich i zainteresowanych stron, mające na celu przygotowanie vademecum dotyczącego przydziału uprawnień do połowów z myślą o poprawie przejrzystości, promowaniu zrównoważonych praktyk połowowych w całej UE oraz wspieraniu łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;

Organizacje producentów i gildie

99. podkreśla rolę organizacji producentów w promowaniu zrównoważonego rozwoju, przyczynianiu się do dostępności dostaw żywności oraz we wspieraniu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w sektorach rybołówstwa i akwakultury, między innymi przez:

- zarządzanie działaniami zbiorowymi i ich wdrażanie;
- łączenie ze sobą producentów, pierwszych nabywców i konsumentów w łańcuchu dostaw,
- propagowanie wśród konsumentów rentownych i zrównoważonych produktów rybołówstwa dzięki udziałowi w systemach certyfikacji;

- propagowanie zgodności z przepisami dotyczącymi rybołówstwa, wspieranie identyfikowalności oraz poprawianie przejrzystości i jakości danych w deklaracjach połowowych w celu zwalczania połowów NNN;
- podział kwot połowowych i zarządzania nimi w niektórych państwach członkowskich;

100. zauważa ponadto, że w wielu państwach członkowskich stosunkowo niewielu rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym należy do organizacji producentów, a jeszcze mniej rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym ma swoje własne organizacje producentów, co ogranicza ich zdolność do korzystania z tego kanału w celu uzyskania dostępu do kwot połowowych; zachęca zatem Komisję i państwa członkowskie do ułatwiania tworzenia organizacji producentów dla rybaków i przez rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym oraz do sprzyjania mu;

101. podkreśla, że stowarzyszenia rybaków, takie jak gildie, realizujące główne cele organizacji producentów w ramach wspólnej organizacji rynków⁽¹⁹⁾, powinny kwalifikować się do otrzymania pomocy finansowej na równi z obecnie uznanymi organizacjami producentów; nalega w związku z tym, aby zainteresowane państwa członkowskie, Komisja i gildie wspólnie rozważyły właściwe warianty i rozwiązania;

Wymiana pokoleń i rola kobiet

102. zwraca uwagę, że normy WPRyb należą do najwyższych na świecie i wnoszą istotny wkład w zrównoważenie środowiskowe, gospodarcze i społeczne oraz że chociaż nadal jest wiele do poprawy, postępy dokonane w ostatnich dziesięcioleciach pokazują, co można zrobić, by w dalszym ciągu przyczynić się z jednej strony do trwałości zasobów rybnych i siedlisk, a z drugiej strony – do zwiększenia wynagrodzeń rybaków i właścicieli statków; podkreśla, że promowanie wysokich standardów w obszarze zrównoważenia środowiskowego, gospodarczego i społecznego sektora rybołówstwa – obok innych czynników – ma kluczowe znaczenie dla zainteresowania branżą rybacką nowego pokolenia rybaków i zapewnienia długoterminowej stabilności gospodarczej w tym sektorze;

103. zauważa, że ochrona środowiska jest sprawą coraz większej troski dla Europejczyków, a zwłaszcza dla młodszych pokoleń; podkreśla, że dla przyciągnięcia młodych rybaków duże znaczenie ma zrównoważone zarządzanie rybołówstwem; wzywa w związku z tym, by propagowano połowy o niskim wpływie na środowisko;

104. wzywa ponadto Komisję do dopilnowania, aby część wkładów finansowych na mocy umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów była także przydzielana – w miarę możliwości – na lepszą integrację młodzieży i kobiet w sektorach rybołówstwa i akwakultury, na odbudowę środowiska morskiego oraz na podniesienie poziomu wiedzy o stanie klimatu i środowiska morskiego;

105. podkreśla potrzebę przyciągnięcia młodych ludzi nie tylko do rybołówstwa morskiego, ale także do zarządzania przedsiębiorstwami rybackimi i akwakultury, co pozwoli zapewnić wymianę pokoleń w całym sektorze żywności pochodzenia wodnego;

106. podkreśla, że wymiana pokoleń ma istotne znaczenie dla przeciwdziałania wyzwaniom demograficznym, przed którymi stoją w szczególności obszary przybrzeżne i otaczające je obszary wiejskie, oraz przyczyni się do zachowania ich dziedzictwa kulturowego;

107. wyraża zadowolenie, że EFMRA na lata 2021–2027 zapewnia pomoc i wsparcie młodym rybakom, którzy po raz pierwszy kupują statek lub angażują się w przedsiębiorstwo rybackie; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, propagowały wymianę pokoleń przez wspieranie osób, które chcą rozpocząć karierę zawodową w sektorze rybołówstwa, oraz usuwanie przeszkód, na przykład rozwiązanie problemu wysokich kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej, niestabilności dochodów, różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz braku stabilności kariery;

108. wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi zapewniła nowe środki, a sektor – aby podjął działania, które pobudzą włączenie młodych ludzi i kobiet na wszystkich szczeblach sektora oraz będą lepiej wspierać wymianę pokoleń, w szczególności przez nadanie atrakcyjności wszystkim miejscom pracy w łańcuchu wartości w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz uczynienie ich bezpieczniejszymi i lepiej wynagradzanymi;

109. podkreśla, że ważne jest zapewnienie odpowiedniego informowania i szkoleń, zwłaszcza dla młodych ludzi, w celu zapewnienia wymiany wiedzy, w szczególności w odniesieniu do wkładu rybołówstwa w kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem; uważa, że jest to ważne, aby zagwarantować zarówno ich sytuację osobistą dzięki przyczynianiu się do poprawy ich dochodów, jak i zatem spójność społeczności lokalnych, zwłaszcza w najbardziej odizolowanych regionach przybrzeżnych o mniejszych możliwościach zatrudnienia;

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

110. podkreśla w związku z tym, że wymiana pokoleń musi uwzględniać cele Europejskiego Zielonego Ładu oraz potrzebę zapewnienia transformacji cyfrowej również w zrównoważonej niebieskiej gospodarce; uważa jednak, że wymiana pokoleń nie może prowadzić do konfliktu między pokoleniami i powinna obejmować rybaków w każdym wieku, zapewniając równowagę w transformacji ekologicznej i cyfrowej, aby nie dopuścić do utraty spuścizny doświadczenia; wzywa ponadto do zwiększenia mobilności i możliwości zatrudnienia w całej UE, bez trudności lub ograniczeń w zakresie uznawania umiejętności i szkoleń rybaków;

111. uznaje ważną rolę kobiet pod względem logistycznego i administracyjnego wsparcia statków rybackich, a także sprzedaży i przetwórstwa ryb; podkreśla jednak, że rola ta jest często pomijana lub mało widoczna, w szczególności gdy kobiety są rybakami lub kapitanami statków, podobnie jak ich rola w nauce;

112. w związku z tym wzywa Komisję, aby podjęła inicjatyw służące uznaniu pracy kobiet w rybołówstwie i zwiększeniu widoczności ich roli – zarówno przez sprzyjanie włączeniu ich do różnych obszarów, jak i przez wspieranie lepszej reprezentacji kobiet we wszystkich organizacjach i podmiotach przedstawicielskich – a także by zapewniła równe wynagrodzenia dla kobiet i mężczyzn;

113. przypomina, że strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 wymaga, aby odpowiednie fundusze UE przeznaczone na wspieranie działań, takie jak EFMRA, promogujących godzenie życia zawodowego z prywatnym i udział w rynku pracy, promowanie inwestycji w placówki opieki, wspieranie przedsiębiorczości kobiet i zwalczanie segregacji płciowej;

114. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o to, by każdy program i działania mające na celu przyciągnięcie młodych ludzi do sektora rybołówstwa i realizowane w ramach WPRyb przyczyniały się do osiągnięcia równości płci;

Zewnętrzny wymiar WPRyb i zarządzanie oceanami

115. wzywa Komisję, aby włożyła więcej wysiłku w propagowanie WPRyb jako modelu polityki zarządzania oceanami dzięki wykorzystaniu pozycji Unii w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem, w umowach o wolnym handlu i w umowach o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, a bardziej ogólnie – na forach międzynarodowych; podkreśla, że będzie to miało zasadnicze znaczenie dla zapewnienia równych szans podmiotom z UE oraz dla obrony interesów unijnych sektorów rybołówstwa i akwakultury na szczeblu światowym;

116. wzywa Komisję, aby monitorowała redystrybucję wkładów finansowych UE, tak aby były one przydzielane sektorom rybołówstwa i akwakultury;

117. wzywa do wzmocnienia roli regionalnych organizacji ds. rybołówstwa oraz wzywa Komisję, aby zaproponowała ogólne ramy mandatów negocjacyjnych dotyczących uczestnictwa w tych organizacjach; ponadto wzywa Komisję, aby zapewniła – w sposób, który nie podważa stanowiska negocjacyjnego UE – udział Parlamentu na najwcześniejszych etapach opracowywania środków i zaleceń do przyjęcia w ramach regionalnych organizacji ds. rybołówstwa;

118. uważa, że każdy obszar oceaniczny i właściwe zasoby rybne powinny być objęte działaniem odpowiedniej regionalnej organizacji ds. rybołówstwa; wzywa Komisję, aby w razie potrzeby wspierała na forach międzynarodowych tworzenie nowych regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem oraz dostosowywanie istniejących w celu lepszej ochrony zasobów rybnych i zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi oraz obrony zrównoważonej działalności flot połowiających na tych obszarach;

119. zauważa, że umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów z państwami nienależącymi do UE zapewniają obustronne korzyści, zarówno UE, jak i krajom partnerskim; podkreśla, że zawierane w ostatnim okresie umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów zawierają klauzule dotyczące praw człowieka i uwzględniają potrzeby społeczności lokalnych;

120. uważa, że zasadnicze znaczenie ma pełne respektowanie przez Komisję wszystkich aspektów prawa międzynarodowego przy realizacji wymiaru zewnętrznego WPRyb;

121. wzywa Komisję do zapewnienia, aby cele WPRyb stanowiły w pełni integralną część stanowiska UE na wszystkich międzynarodowych forach środowiskowych, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD) czy Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), na których omawiane są kwestie dotyczące biologicznych zasobów morza;

Przywóz i handel a nielegalne, nieuregulowane i nieraportowane połowy

122. uważa, że przywożone produkty żywnościowe pochodzenia wodnego muszą podlegać rygorystycznym procedurom monitorowania i certyfikacji, co zagwarantuje, że pochodzą one ze zrównoważonego rybołówstwa, oraz spełniać wysokie normy zdrowotne, środowiskowe i społeczne, które są równie rygorystyczne jak normy stosowane do produktów unijnych; jest zdania, że należy tego wymagać za pomocą specjalnych klauzul w nowych umowach handlowych wynegocjowanych przez UE;

123. zwraca uwagę, że system identyfikowalności świeżych, mrożonych i przetworzonych produktów żywnościowych pochodzenia wodnego, które przywożone są do Unii, w tym filetów z tuńczyka przywożonych w ramach systemu autonomicznych kontyngentów taryfowych, ma zasadnicze znaczenie dla spełniania oczekiwań konsumentów i zapewniania informacji służących poprawie bezpieczeństwa żywności, a także dla umożliwiania kontroli importu z państw trzecich i walki z nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami; wzywa, aby w UE stosowano bardziej zharmonizowane podejście do wdrażania prawodawstwa UE dotyczącego połowów NNN;

124. przypomina, że Unia jest największym i najbardziej atrakcyjnym rynkiem dla przywozu produktów pochodzenia morskiego i akwakultury; apeluje o wykorzystanie tej silnej pozycji handlowej w celu ochrony interesów unijnych konsumentów (przez propagowanie wysokich standardów) i unijnych sektorów, zapobiegania nieprzestrzeganiu przez partnerów Unii zawartych umów lub podjętych zobowiązań oraz promowania równych warunków działania na szczeblu międzynarodowym, w szczególności w odniesieniu do norm społecznych, gospodarczych i środowiskowych;

125. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że umowa o handlu i współpracy między Zjednoczonym Królestwem a UE obejmuje bezpośredni związek między postanowieniami dotyczącymi handlu a postanowieniami dotyczącymi rybołówstwa; wzywa Komisję i Radę do zapewnienia, aby negocjacje w sprawie połowów ze Zjednoczonym Królestwem i innymi państwami nadbrzeżnymi północno-wschodniego Atlantyku były również powiązane z kwestiami handlu i dostępu do jednolitego rynku UE;

126. podkreśla znaczenie unijnej polityki zerowej tolerancji dla połowów NNN, ponieważ nadal mają one miejsce na szczeblu międzynarodowym: od braku przejrzystości w zakresie nielegalnych połowów po współczesne niewolnictwo, jak w przypadku niektórych statków chińskich, oraz ubolewa, że niedozwolona żywność pochodzenia morskiego jest nadal sprzedawana na wielu rynkach UE;

127. przypomina, że Komisja i państwa członkowskie muszą podwoić wysiłki na rzecz walki z połowami NNN i zagwarantować, aby konsumpcja produktów żywnościowych pochodzących z morza w UE nie przyczyniała się do połowów NNN;

128. wzywa Komisję, aby wzmocniła rolę EFCA w celu zwalczania połowów NNN;

129. apeluje o zawarcie we wszystkich umowach o wolnym handlu z krajami trzecimi sekcji dotyczącej zwalczania połowów NNN;

Regiony najbardziej oddalone

130. uważa, że w niektórych aspektach WPRyB nie uwzględnia się w wystarczającym stopniu szczególnych potrzeb regionów najbardziej oddalonych; wzywa Komisję i zainteresowane państwa członkowskie, aby zajęły się tą sytuacją na podstawie art. 349 TFUE i z zastosowaniem zregionalizowanego podejścia, jak zapisano w WPRyB, oraz, by, w razie potrzeby, wprowadziły niezbędne dostosowania;

131. zwraca uwagę na specyfikę sektorów rybołówstwa i akwakultury w regionach najbardziej oddalonych; wzywa Komisję, aby zaproponowała program szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (POSEI) w dziedzinie rybołówstwa i akwakultury, podobnie jak w przypadku rolnictwa;

132. podkreśla, że unijne i krajowe wsparcie na rzecz odnowienia floty tradycyjnego rybołówstwa łodziowego ma kluczowe znaczenie dla tych regionów; wzywa w szczególności Komisję, aby dostosowała wytyczne dotyczące analizy równowagi między zdolnością połowową a uprawnieniami do połowów (COM(2014)0545) do specyfiki regionów najbardziej oddalonych;

133. podkreśla, że należy przeprowadzić rzetelne badania w celu oceny morskich zasobów biologicznych we wszystkich wodach Unii, a w szczególności w regionach najbardziej oddalonych;

134. podkreśla, że należy wspierać selektywne metody połowowe, takie jak zakotwiczone urządzenia do sztucznej koncentracji ryb używane przez floty tradycyjnego rybołówstwa łodziowego w regionach najbardziej oddalonych, gdyż takie narzędzia przyczyniają się do zrównoważonego i selektywnego rybołówstwa;

135. podkreśla, że należy zapewnić niezbędne środki w celu pogłębienia wiedzy naukowej na temat wyłącznych stref ekonomicznych regionów najbardziej oddalonych;

Zmiana klimatu i inne wyzwania na przyszłość

136. podkreśla, że łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej to kluczowe wyzwania, które niewystarczająco uwzględniono w obecnej WPRyB;

137. podkreśla, że wysiłki podejmowane przez branżę połowową w celu poprawy zrównoważoności stad oraz dążenie do utrzymania ich w zadowalającej kondycji po osiągnięciu dobrego stanu będą nieskuteczne, jeśli nie zostaną podjęte działania w związku ze zmianą klimatu;

138. zdecydowanie podkreśla, że niezbędne jest większe ukierunkowanie badań naukowych na interakcje między zmianami w środowisku spowodowanymi zmianą klimatu a stadami ryb, aby unikać obciążania winą za zmniejszanie się stad wyłącznie branży rybackiej;

139. podkreśla, że rybacy i pozostałe podmioty łańcucha wartości przemysłu morskiego nie są sprawcami, lecz ofiarami zmiany klimatu;

140. uważa, że sektor akwakultury jest zdolny do zapewniania stałego wkładu w usługi ekosystemowe dla społeczeństwa, a akwakultura stawowa, hodowla alg i skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych mogą przyczynić się do obniżenia emisyjności unijnej gospodarki i łagodzenia zmiany klimatu; podkreśla jednak, że sekwestracja dwutlenku węgla przez hodowlę alg i skorupiaków jest ograniczona w zależności od metody produkcji i wykorzystania przy odławianiu produktu; wzywa państwa członkowskie do promowania, w stosownych przypadkach, skutecznych krótkich łańcuchów dostaw w celu przyczynienia się do zwalczania zmiany klimatu;

141. zauważa, że niektóre praktyki w dziedzinie akwakultury, takie jak hodowla omułek lub ostryg oraz polikultura stawowa, mogą być skutecznymi modelami dla przyszłych systemów jednostek emisji w kontekście prawodawstwa unijnego dotyczącego klimatu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia tego rodzaju zielonych przedsięwzięć;

142. apeluje do państw członkowskich, aby nadal zachęcały do promowania hodowli alg oraz ułatwiały użycie i rozwój alg jako żywności i paszy; podkreśla, że w hodowli alg istnieje niewykorzystany potencjał tworzenia nowych miejsc pracy i świadczenia usług ekosystemowych oraz żywności i paszy bardziej przyjaznych dla środowiska;

143. wzywa Komisję Europejską, aby przy przeprowadzaniu przeglądu wspólnej polityki rybołówstwa wzięła pod uwagę zmiany charakterystyki oceanu (temperatura, gęstość, zasolenie, natlenienie itd.) w ciągu ostatnich 10 lat;

144. podkreśla, że potrzeba bardziej odpornych ekosystemów, co można osiągnąć dzięki połączonym i skutecznie zarządzanym chronionym obszarom morskim, które to ekosystemy będą stanowić podstawę dla odpornych i rentownych sektorów gospodarki związanych z rybołówstwem;

145. podkreśla, że w przypadku rybołówstwa odporność na zmianę klimatu osiąga się przez zróżnicowanie obszarów połowowych i gatunków docelowych;

146. zachęca Komisję i państwa członkowskie, aby zwiększały zasoby kadrowe i finansowe na potrzeby nauki o rybołówstwie związanej ze zmianą klimatu i dekarbonizacją floty, w ramach której analizuje się wpływ zmiany klimatu na stan i środowisko rybołówstwa;

147. apeluje o innowacje w zakresie monitorowania wpływu, jaki zmiana klimatu wywiera na stada, w ramach ścisłej współpracy między społecznością naukową a zainteresowanymi stronami, aby poprawiać reagowanie i rozwijać dostosowane narzędzia zarządzania;

148. wzywa Komisję, aby opracowała narzędzia i wystarczające finansowanie dla sektorów dotkniętych zmianą klimatu;

149. wzywa Komisję, aby uruchomiła europejskie programy zbierania odpadów na morzu w okresach, w których rybacy mogą się tego podjąć nie prowadząc działalności połowowej, z myślą o wspieraniu gospodarki o obiegu zamkniętym w sektorze rybołówstwa i poprawie rentowności działalności rybaków;

150. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zajęcie się wszystkimi przepisami WPRyb, które nie zostały wdrożone, i o podjęcie w związku z nimi działań następczych;

Połowy rekreacyjne

151. podkreśla, że pilnie potrzebne jest usprawnienie gromadzenia danych z połowów w rybołówstwie rekreacyjnym; apeluje do Komisji i państw członkowskich o włączenie do europejskich ram gromadzenia danych ustanowionych rozporządzeniem (UE) 2017/1004⁽²⁰⁾ wszystkich gatunków objętych całkowitymi dopuszczalnymi połowami i kwotami połowowymi, oprócz całkowitych dopuszczalnych połowów i kwot ujętych w wieloletnich planach zarządzania i w obowiązku wyładunku;

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008, Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1.

152. podkreśla, że potrzebne są dane umożliwiające ocenę wpływu unijnych połowów rekreacyjnych na ekosystem morski i morskie zasoby biologiczne w wodach UE, w tym dane dotyczące przyłowu, w szczególności gatunków chronionych prawem unijnym lub międzynarodowym, dane na temat wpływu połowów rekreacyjnych na siedliska morskie, w tym szczególnie podatne na zagrożenia obszary morskie, i dane na temat wpływu rybołówstwa na sieci troficzne;

153. podkreśla, że połowy rekreacyjne mogą mieć istotny wpływ na stada ryb; z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w przeglądzie rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, aby połowy rekreacyjne były prowadzone w sposób zgodny z celami WPRyb;

Akwakultura

154. przypomina o znaczeniu akwakultury dla zagwarantowania długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego i dla wniesienia wkładu w rosnące globalne zapotrzebowanie na żywność pochodzenia wodnego, a także o jej roli pod względem generowania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia dla obywateli UE, lepszej ochrony ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz wkładu w zarządzanie zasobami o bardziej zamkniętym obiegu;

155. podkreśla, że produkty akwakultury jako źródło białka w żywności odznaczają się mniejszym śladem węglowym i wymagają najmniejszego zużycia zasobów naturalnych w porównaniu z innymi lądowymi zwierzętami gospodarskimi, a także mają do odegrania ważną rolę w przyczynianiu się do budowy zrównoważonego systemu żywnościowego;

156. dostrzega rolę, jaką strategiczne wytyczne i wieloletnie krajowe plany strategiczne odgrywają pod względem rozwijania zrównoważonej i odpornej akwakultury;

157. ubolewa, że od 2014 r. w europejskiej akwakulturze panuje stagnacja oraz że poczyniono ograniczone postępy w zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i we włączaniu akwakultury do planowania przestrzennego obszarów morskich, przybrzeżnych i śródlądowych;

158. podkreśla, że europejska akwakultura jest daleka od osiągnięcia pełni swojego potencjału i że zależność UE od przywozu jest bardzo duża, gdyż prawie 75 % całej żywności pochodzenia morskiego spożywanej w UE pochodzi z państw trzecich;

159. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały rozwój akwakultury o niskim wpływie na środowisko, która obejmuje nie tylko mięczaki i algi, lecz także hodowlę ryb słodkowodnych i morskich, zamiast wspierać rozwój akwakultury o niskim poziomie troficznym; podkreśla w szczególności, że ważna jest produkcja ryb dla dostaw na rynek UE, ze względu na skalę ich przywozu pod względem tonażu (94 % w 2021 r.);

160. przypomina, że będące wielkimi producentami kraje spoza UE nadal intensywnie promują rozwój swojego sektora hodowli ryb, a UE jest ich głównym rynkiem eksportowym;

161. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby aktywnie wspierały wdrażanie zmienionych strategicznych wytycznych i wieloletnich planów krajowych oraz aby promowały długofalowy zrównoważony rozwój, skupiając się nie tylko na zrównoważeniu środowiskowym, lecz także zrównoważeniu gospodarczym i społecznym akwakultury unijnej;

162. ubolewa ze względu na fakt, że obecna polityka handlowa UE nie gwarantuje równych warunków działania dla producentów z UE i spoza UE, co pozwoliłoby sektorowi akwakultury na osiągnięcie zrównoważonych wyników gospodarczych i, co za tym idzie, wnoszenie wkładu w rozwój społeczny i gospodarczy regionów UE;

163. przypomina o znaczeniu akwakultury dla zapewnienia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego i o jej udziale w zaspokajaniu rosnącego światowego popytu na żywność pochodzenia wodnego, a także o jej wkładzie we wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy dla obywateli UE, w lepszą ochronę ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz w zarządzanie zasobami bardziej zgodne z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym; ubolewa, że od 2014 r. w europejskiej akwakulturze panuje stagnacja oraz że poczyniono ograniczone postępy w zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i we włączaniu akwakultury do planowania przestrzennego obszarów morskich, przybrzeżnych i śródlądowych; podkreśla, że wiele brakuje do osiągnięcia przez akwakulturę europejską pełnych zdolności i że 75 % żywności pochodzenia morskiego spożywanych w UE pochodzi z hodowli poza UE; wzywa Komisję, aby aktywnie wspierała wdrażanie zmienionych wytycznych strategicznych i planów krajowych oraz by promowała ich długoterminowe zrównoważenie środowiskowe, gospodarcze i społeczne;

○
○ ○

164. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.